

Zor günlerde Ramazan

Her yıl coşkuyla karşılanan Ramazan, bu yıl farklı şartlar içinde evlere misafir oluyor. Evde kalma günlerine renk katması beklenen Ramazan, geçmişte de salgın hastalıklar ve savaşlar döneminde yaşanan burukluklara manevi ilaç olmuştu. **Sümeysra Yarış Topal ■ 19'da**

Bilgi uzaktan ticarileşecek

#EvdeKalProjedeKal diyerek tüm girişimcileri yeni iş fikirleriyle başvuru yapmaya davet eden Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi'nde (BTM) yeni başvuru dönemi açıldı. Fikirlerini ticarileştirmek isteyenler www.btm.istanbul adresinden 15 Haziran'a kadar başvurarak BTM'ye üye olma fırsatı yakalayabilir. BTM'nin girişimleri şu ana kadar 65 milyon TL'den fazla değerlendirme yatırım aldı. **■ 2'de**

Çarkları akıllı izolasyonla döndüreceğiz

■ İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, 'akıllı izolasyon' modeliyle ekonomide çarkların döneceğini söyledi. Avdagiç, "Halkımıza diyorum ki, 'Evde kal Türkiye, biz senin için üretime devam ediyoruz.' Rafların boş kalmaması için üretim sürüyor, kimse endişe duymasın" dedi.

EKONOMİNİN ÇARKLARI DÖNÜYOR
Koronavirüs salgınına rağmen alınan tedbirlerle üretim aksamıyor

■ Avdagiç, mücadele ederken aynı zamanda hayatımızı da devam ettirmek zorunda olduğumuzu belirterek, "Birkaç ay sonra virüsün oluşturacağı tahribatı, şu günlerde yapacağımız çalışmalar belirleyecek. Bu yüzden iş dünyasının aktörleri olarak içinde bulunduğumuz günleri, çalışma hayatımızın yeniden canlanması için kuluçka süresi olarak görmeliyiz" diye konuştu. **■ 10'da**

İSTANBUL TİCARET

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."

H. Otatürk

24 NİSAN 2020 YIL: 62 SAYI: 3107

ISSN 1300-3666

■ İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI ■

www.itohaber.com

İş'te normalleşme takvimini

Koronavirüs salgını nedeniyle hayata geçirilen ekonomik tedbirler 2.7 milyar insanın çalıştığı ekosistemi etkiledi. Üretim çarklarını yeniden hızlandırmak isteyen ülkeler, normalleşme süreci takvimlerini açıklamaya başladı.

İLK ADIMLAR

Avrupa'da, Avusturya ve Danimarka hayatı normale döndürmeye başlama yönünde açıklamalar yapan ilk ülkeler olarak dikkat çekti. Avusturya'da 14 Nisan'da başlayan ekonomide normalleşme süreci Mayıs ortasına kadar tamamlanacak.

BAYRAM SONRASI

Küresel salgınla mücadele kapsamında birçok önlemleri devreye alan Türkiye'de de normal ekonomik hayata dönüş sinyali verildi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hedeflenen tarihin Ramazan Bayramı sonrası olduğunu belirterek, sektörlere hazırlık yapma çağrısında bulundu.

OTOMOTİV VE PERAKENDE CANLANIYOR

Otomotiv sektöründe Türkiye önlemlerini diğer Avrupa ülkelerine göre erken gevşetti. Türkiye'de otomotiv sektöründe yeniden başlanan üretimle yan sanayi ürünleri de üretim bandında yerini alıyor. Perakende sektöründe ise Ramazan ayında alınan önlemler genişletiliyor.

Şeref Kılıçlı, Adem Orhun, Müge Biber ■ 8-9-12'de

Üretenlere maske tedariki valilikten

Üretim yapan kurumsal firmaların çalışanları için maske tedarikinde yaşadığı zorluklar İstanbul Valiliği koordinasyonu ile çözülüyor. Çalışan sayısı 10'un üzerinde olan firmaların maske ihtiyacı için başvurular ise İTO web adresi üzerinden gerçekleştiriliyor. **■ 11**

Demiryolu için ASELSAN'la ortak çözüm

İstanbul Ticaret Üniversitesi, demiryollarında dışa bağımlılığını azaltmak için ASELSAN'la işbirliği protokolü imzaladı. Buna göre, yurtiçi demiryolu ana hat sinyalizasyon ihtiyaçlarına dair analiz ve raporlamalar, İstanbul Ticaret Üniversitesi'nce yapılacak. **■ 14'te**

Koronaya ozon kalkanı

Ozon, Covid-19'la mücadelede kalkan olarak kullanılmaya başlandı. Teknopark İstanbul firmalarından Mikrosay Elektronik Yazılım Enerji'nin patentli ürünü Triovita'nın ürettiği ozon, havada ve sudaki bakteri, virüs ve kimyasal kalıntıyı yok ediyor. Soyhan Alpaslan ■ 16

Grafik: Osman Kuvvet

1 milyon genç için yazılımcı olma fırsatı

Türkiye'nin yazılımcı açığını kapatmak için '1 Milyon Yazılımcı' projesi uygulamaya konuldu. Evde kalan gençlerin karantina günlerini yazılımcı olmaları için fırsata çeviren projede eğitimler, BTK Akademi eğitim portalı üzerinden verilecek. Proje kapsamında eğitimlerini tamamlayanların belgeleri CV Bank'ta toplanacak. Şirketler bu havuzdan aradıkları insan kaynağına ulaşabilecek. **■ 20**

3 milyon kişiye kısa çalışma ödeneği

Covid-19 sebebiyle faaliyetlerine kısmen veya tamamen ara veren firmalar, çalışanları için Kısa Çalışma Ödeneği'ne başvurabiliyor. Yaklaşık 270 bin firma, 3 milyondan fazla çalışanı için ödeneye başvurdu. Başvuruların yüzde 40'ı imalat, yüzde 15'i toptan ve perakende ticaret sektöründen geldi. **■ 7'de**

Dünya oyuncak pazarına Covid-19 dopingi

Korona sonrası evlerde kaliteli vakit geçirmenin anahtarı oyuncaklar oldu. Dünya oyuncak pazarının yüzde 55'ini elinde bulunduran Çin'in hastalığın merkezi

olması Çin'den yapılan ithalatın azalmasına neden olurken, virüs sonrasında dünyada yerel oyuncak üretiminin artacağı öngörülüyor. **Sümeysra Yarış Topal ■ 15**

15 HAZİRAN'A KADAR ÜYE OLMA FIRSATI

BTM yeni dönem başvuruları açıldı!

Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi, #EvdeKalProjedeKal diyerek, tüm girişimcileri yeni iş fikirleriyle birlikte başvuru yapmaya davet ediyor. Yenilikçi girişimciler, 15 Haziran'a kadar www.btm.istanbul adresinden başvurarak BTM'ye üye olma fırsatı yakalayabilir.

ECEM ÇUHACI KÜÇÜK

İSTANBUL'un küresel ölçekte girişimcilik potansiyelini güçlendirmek ve yenilikçi iş fikirlerini ticarileştirerek ülkemize katma değer sağlamak amacıyla İstanbul Ticaret Odası tarafından 3 yıl önce kurulan Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), hız kesmeden hizmetlerine devam ediyor. Yeni dönem çağınlarına da başlayan BTM, #EvdeKalProjedeKal diyerek, tüm girişimcileri yeni iş fikirleriyle birlikte başvuru yapmaya davet ediyor. 15 Haziran'a kadar devam edecek başvuru sürecinde, yenilikçi iş fikrine sahip tüm girişimciler, www.btm.istanbul web sitesinden başvuru formlarını doldurabilirler.

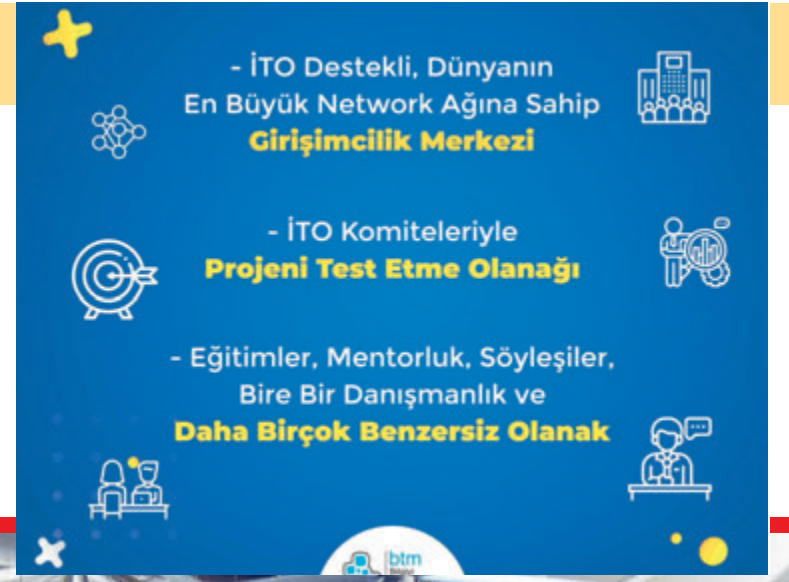
YENİLİKÇİ FİKİRLERİN ADRESİ

İstanbul Ticaret Odası'nın sahip olduğu bölgesel ticaret ve sanayi ağı sebebiyle doğrudan İstanbul ekonomisini hedef alan BTM, zaman içinde sadece bölgesel değil, küreselde de bilginin ticarileşme aşamaları olan araştırma, fikir, icat, buluş ve yeni ürün geliştirme, patent başvurusu yapma, tescilleme, gelir modeli tasarlama, ticarileşme, pazarlama ve yaygınlaştırma adımlarında yenilikçi fikir sahiplerine projelerini gerçekleştirmelerinde gerekli olan tüm bileşenleri sunan bir merkez haline geldi. Her geçen gün daha da güçlenerek büyümeye devam eden BTM, 300 metrekarelik fiziki kapasitesini artırdığı ve girişimcilere çok daha iyi imkanlar sunduğu Fulya'daki 3 bin

metrekarelik yeni yerleşkesinde, 'BTM 1000' projesi kapsamında çalışmalarına başladı.

4 AYRI PROGRAM

BTM, yeni dönemde BTM Kamp, Ön Kuluçka, Kuluçka ve Post Kuluçka programlarıyla girişimcilere hizmet veriyor. Yenilikçi fikirlere sahip olan, girişimci olmak ve ekosisteme katılmak isteyen girişimci adayları, BTM Kamp'ta yer alıyor. Yenilikçi bir iş fikri olup, bununla ilgili ürün veya ürün çıktılarına (yazılım, web sitesi vb.) sahip olan girişimciler Ön Kuluçka programına katılıyor. Kuluçka programında ise şirket sahibi ve satış yapmış girişimciler bulunuyor. Yatırım almış, ikinci veya üçüncü tur yatırım arayışında olan girişimciler de Post-Kuluçka programında yer alıyor.

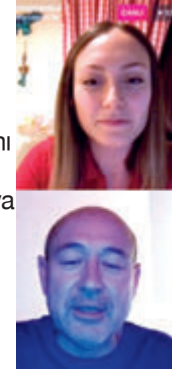
BTM'DEN NOTLAR...

10 binin üzerinde başvuru aldı

- Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi, bugüne kadar 10 binden fazla başvuru aldı.
- BTM girişimleri 65 milyon TL'den fazla değerlendirme yatırımı aldı.
- 50 milyon TL'den fazla satış yaptı.
- Sunduğu hizmetlerle startup'ların ticarileşmesinin ve ölçeklenmesinin yolunu açmaya devam ediyor.
- BTM, girişimcilerden gördüğü yoğun taleple Türkiye'den ilk çıkacak Unicom'ların diğer adıyla Turcom'ların adresi olma hedefine her geçen gün bir adım daha yaklaşıyor.

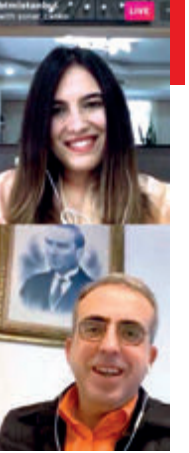
Yayınlar hız kesmedi

BTM canlı yayınları hız kesmeden devam ediyor! BTM Yönetim Kurulu Üyesi, Birleşmiş Markalar Derneği ve Twigy Yönetim Kurulu Başkanı Sinan Öncel, 16 Nisan Perşembe akşamı BTM'nin Instagram hesabından yaptığı canlı yayına konuk oldu. Söyleşide girişimcileri başarıya götüren yollar, pazarlama ve satış konuları konuşuldu. İzleyicilerden gelen soruları da yanıtlayan Öncel, ayrıca canlı yayın izleyicilerine terlik sözü verdi. Yayın sonrası yapılan çekiliş sonucunda 20 kişi Twigy'den terlik kazandı.

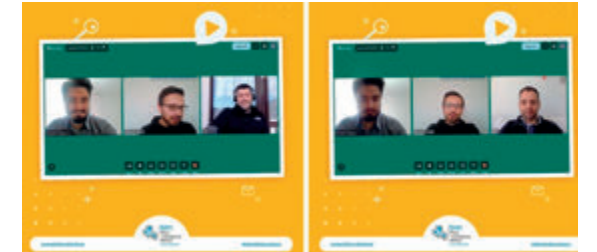

BKM CEO'sundan tavsiyeler

Bankalararası Kart Merkezi (BKM) CEO'su Soner Cankö, BTM'nin Instagram hesabından yaptığı canlı yayın söyleşilerine 15 Nisan'da konuk oldu. Cankö, söyleşide girişimcilere tavsiyelerde bulundu ve birçok kaynağı izleyiciler ile paylaştı.

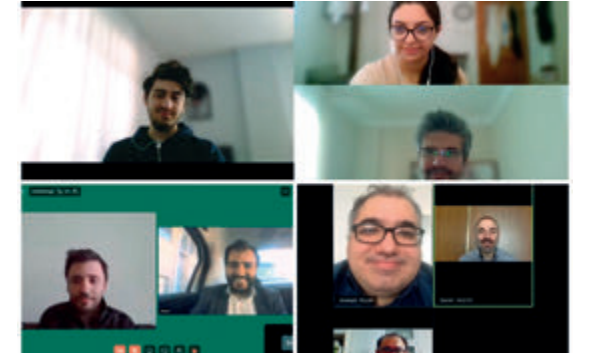

TOFAŞ'tan ekosisteme destek

Türkiye'nin önde gelen kurumlarından TOFAŞ, girişimcilik ekosistemine destek oluyor. BTM girişimcileri ile 9 Nisan günü online buluşan TOFAŞ, potansiyel işbirlikleri odağında fikir alışverişinde bulunarak B2B görüşmeler gerçekleştirdi.

Evden mentorluk alıyorlar

BTM girişimcileri, artık evden mentorluk alıyor. Online olarak mentorluktan faydalanan girişimciler; design thinking, iş geliştirme, yazılım geliştirme, satış, finansal değerlendirme, dijital pazarlama ve proje yönetimi gibi konular hakkında bilgi edindi.

Online eğitimlere ilgi yoğun

Online eğitimler, girişimcilerin yoğun katılımı ile devam ediyor. 'Yatırımcı Sunumu Nasıl Hazırlanır?' eğitimi, 13 Nisan günü Emir Uzunoğlu ile gerçekleşti. Uzunoğlu girişimcilere, yatırımcı sunumlarında bulunması gereken başlıklar hakkında bilgi verdi.

BTM GİRİŞİMLERİ

FANALİZ

Proje Adı: Fanaliz
Sektörü: Hizmet, Dijital
Yatırım Durumu: Yatırıma Hazır

Proje Hakkında
Fanaliz, farklı kaynaklardan gelen verileri saniyeler içerisinde analiz ederek sonuç üreten karar destek sistemleri geliştirmektedir. Çözüm, firmalara kredi risk ölçümü ve buna bağlı olarak ödeme ve fiyatlandırma seçeneklerinin sunulmasına yönelik çeşitli hizmetler sunmaktadır.

İletişim Bilgileri:
www.fanaliz.com
info@fanaliz.com
+90 212 471 2650

TANNECTION

Proje Adı: Tannection
Sektörü: Hizmet, Güvenlik
Yatırım Durumu: Yatırıma Hazır

Proje Hakkında
Tannection, IoT & IIoT iletişim güvenliğini Blok Zinciri 2.0 ile sağlamaktadır. İletişim güvenliği odaklı ürün ve çözümler geliştirirken, geliştirilen donanım ve size özel çözümler ile nesnelerin interneti ve endüstriyel nesnelerin interneti projelerindeki iletişim güvenliğini

İletişim Bilgileri:
www.tannection.com
info@tannection.com
+90 212 4603 9800

Beyanname verme süresi 28 Nisan'a ertelendi

GELİR İdaresi Başkanlığı, şubat ve mart dönemine ait katma değer vergisi (KDV) beyannamelerinin verilme süresini bir sonraki haftaya erteledi.

Başkanlığın duyurusuna göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı'na iletilen talepler ve sokağa çıkma kısıtlaması uygulaması nedeniyle KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme sürelerinin uzatılması kararlaştırıldı.

Buna göre, 24 Nisan'a kadar verilmesi gereken şubat ve 27 Nisan'a kadar verilmesi gereken mart (vergileendirme dönemi 3 aylık olan mükelleflerin ocak-şubat-mart dönemi) dönemine ait KDV beyannamelerinin verilme ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri, 28 Nisan Salı günü sonuna kadar uzatıldı.

2B arazilerinin ödemesine ek süre

KORONAVİRÜS salgını sebebiyle bir borç erteleme de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan geldi. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, ek süreyi açıklayarak, "2B ve tarım arazileri satışında 46 bin 500 hak sahibinin nisan, mayıs, haziran'a ait 156 milyon liralık borcunu 3 ay süreyle erteliyoruz. Hazineye ait tarım arazilerini tarım/hayvancılık amaçlı kullanan 18 bin çiftçinin 43 milyon liralık ecrimisil ödemeleri 3 ay süreyle ertelendi" dedi.

Öte yandan, hazine taşınmazlarına ilişkin ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil (işgal tazminatı) bedeli ödemelerinin 3 ay ertelenmesine yönelik Milli Emlak Genel Tebliği, Resmi Gazete'nin 22 Nisan 2020 tarihli nüshasında yayımlandı.

QR KODLA BİZE BAĞLANIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor. Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları artık kolayca ulaşacak.

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için **QR kodu taramanız** ya da bilgisayarınızda <http://213.144.102.100/QR/ITO820TI20.html> adresini ziyaret etmeniz yeterli.

İthal ürünlere ek vergi getirildi

Bazı sanayi, hırdavat, parfümeri ve temizlik malzemeleri ile ecza ürünlerinden ek gümrük vergisi alınacak. İthal kolonyalar ve parfümler yüzde 25, tuvalet kağıtları yüzde 24 ek vergiye tabi olacak.

RESMÎ Gazete'nin 20 Nisan 2020 tarihli nüshasında yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile parfüm, kolonya, şampuan, makyaj malzemeleri ve parasetamol gibi yüzlerce ürün grubu ve binlerce ürüne ek gümrük vergisi getirildi.

Farklı ürün gruplarını içeren 2429 ve 2430 sayılı kararlarda, yüzde 8, 12, 25, 27, 35, 50 gibi oranlarda ek gümrük vergisi kararlarının uygulanacağı kaydedildi. Ek vergiler 30 Eylül 2020 tarihine kadar uygulanacak.

Ek gümrük vergisi; kolonyalar ve parfümlerde yüzde 25, dudak rujlarında yüzde 40, tuvalet kağıtlarında yüzde 24 oldu.

SARACİYE MALZEMELERİ

2929 sayılı kararda yer alan ürünlerden bazıları şunlar: Alçılı sargı bezi, tıbbi üçgen sargı, gazlı diğer eşyalar, tıpta, cerrahide ve dişçilikte kullanılan dokunmamış mensucattan eczacılık malzemeleri, her türlü saraciye eşyası, evrak ve okul çantaları, pamuk ipliği, pamuklu mensucat, keten mensucat,

örülmüş şapka ve başlıklar, kamp eşyaları, şişme yataklar, çadırlar.

TEMİZLİK VE MAKYAJ

2430 sayılı kararda resim, eğitim ve afiş boyaları, esas koku verici maddeler, parfümler, kolonyalar, tuvalet suları, dudak rujları, göz makyaj müstahzarları, şampuanlar, diş macunları, deodorantlar, deterjan veya sabun emdirilmiş keçeler, arap sabunu ve benzeri yumuşak sabunlar, yüzey aktif müstahzarlar, tuvalet kağıtları yer aldı.

HIRDAVAT VE İNŞAAT

Makyaj ve temizlik ürünlerinin yanısıra bazı hırdavat ürünleri de kararda yer aldı. Listeye giren ürünlerden bazıları şunlar oldu: Bağlantı elemanları, hava kanalları, borular ve hortumlar, damacanalara, mataralar, kauçuktan motosiklet lastiği, kağıt ve kartondan kutular, zarflar, kavanozlar, bardaklar, çelik teller, inşaat mühendisliği ve bina yapımı için prefabrik yapı elemanları.

TCMB'den swap hamlesi

TÜRKİYE Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Döviz Karşılığı TL Swap Piyasası'nda

vadesi gelmemiş toplam swap satışı sınırını yüzde 20'den yüzde 30'a çıkardı. Bankacılık kaynaklarından alınan bilgiye göre, TCMB'den bankalara gönderilen yazıda, "Döviz Karşılığı Türk Lirası Swap Piyasası'nda vadesi

gelmemiş toplam swap satışı (TCMB tarafından spotta döviz alınması, vadede döviz satılması) işlem miktarı Döviz ve Eftif Piyasaları İşlem Limitlerinin yüzde 30'u ile sınırlandırılmıştır" denildi. Daha önce ilgili sınır yüzde 20 olarak uygulanıyordu.

Kalkınma ajanslarının dosyaları tek adreste

26 kalkınma ajansının kuruluşundan bu yana hazırladığı ekonomik ve sosyal kalkınma odaklı yayın ve raporların yer aldığı 'Kalkınma Kütüphanesi' internette açıldı.

KALKINMA Ajansları Genel Müdürlüğü'ne bağlı 26 kalkınma ajansının kuruluşundan bu yana yayımladığı dokümanlar, interaktif web sitesinde bir araya getirildi.

Bölgelerinin sürdürülebilir gelişimi için kamusal alanda tartışılan konulara açıklık getirmeyi hedefleyen ajanslar, daha geniş kitlelerce bu konuların tartışılmasını sağlamayı ve ürettiği yayınların topluma etki etmesini amaçlıyor.

Hedefler doğrultusunda, 26 kalkınma ajansının kuruluşundan bu yana hazırladığı ekonomik ve sosyal kalkınma odaklı yayın ve raporlar, 'Kalkınma Kütüphanesi' adıyla interaktif bir platforma taşındı. www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr adresi üzerinden ulaşılabilen platformda; bölgesel plan ve programlar, sektörel analiz raporları, proje fizibilite raporları, etki analizleri ve diğer birçok türde yayın bulunuyor.

İNDİRİLEBİLİR BELGELER

Sitede bir dokümanın detay sayfasına ulaşıldığında ilk etapta özeti görüntüleniyor. Sitenin sol kısmında bulunan işlevsel butonlarla dokümanlar Google Drive uygulamasına kaydedilebiliyor. Bilgisayara indirilen dokümanlar, çevrim içi görüntülenebildiği gibi sıkıştırılıp daha düşük boyutta indirilebiliyor. Dokümanlar sosyal medya platformlarında kolayca paylaşılabilir, e-posta ile gönderilebiliyor. Yenilikçi yöntemlerle tasarlanıp geliştirilen sanal kütüphane, aynı zamanda intihal.net uygulamasıyla entegre olarak çalışıyor. Böylece üretilmiş dokümanlara yönelik benzerlik oranı tespit edilebiliyor.

uyum'soft

İş Yükünüz Sizi Yavaşlatmasın!

e'UYUM Size Hız Katsın...

uyum'imza

e-Fatura

e-Arşiv Fatura

e-İrsaliye

e-Defter

e-Müstahsil Makbuzu

e-Serbest Meslek Makbuzu

e-Mutabakat

e-Bilet

www.uyumsoft.com

Kara altına üç çözüm önerisi

Batı Teksas (WTI) tipi ham petrolün varil fiyatının 20 Nisan'da eksi 37.63 dolar seviyeye kadar inmesi, enerji piyasasına tarihte benzeri görülmemiş bir şok yaşattı. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), petrol piyasasında istikrar için üç yeni öneri sundu.

SUUDİ Arabistan'ın başını çektiği OPEC ile Rusya arasında petrol arzı ve fiyatı savaşında ateşkes sağlanmasına rağmen petrol piyasasında koronavirüs kaynaklı talep çöküşüyle büyük dalgalanmalar devam ediyor. Batı Teksas (WTI) tipi ham petrolün varil fiyatının 20 Nisan'da varil başına 17.85 dolardan başladığı günü eksi 37.63 dolarla kapatması, tüm emtia tarihi için bir dönüm noktası oldu. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), konuyla ilgili yaptığı açıklamada, petrol piyasalarında olağanüstü bir karışıklık yaşandığını belirtti. Küresel petrol talebinin günlük 29 milyon varil azalacağı anumsatılan açıklamada, piyasada büyük bir arz fazlası olduğu ve bu fazlalığın gelecek haftalarda petrol stoklarının dolması açısından bir tehdit oluşturduğu kaydedildi.

PIYASANIN DENGELENMESİ

IEA açıklamasında, Petrol İhraç Edenler Örgütü (OPEC) dışı ülkelerin 1 Mayıs'tan itibaren uygulayacağı üretim kesintisinin petrol piyasasını hızlı bir şekilde dengelemek için yeterli olmayacağı ifade edildi. Bu kapsamda küresel petrol

piyasasının dengelenmesi için şu önerilerde bulunuldu: "Üretim kesintisi kararı alan ülkelerin bir an önce bu kararı uygulamaya geçmesi ve hatta daha fazla kesintiye gitmesi, piyasadaki arz fazlasının ortadan kaldırılmasına yardımcı olmak amacıyla stratejik petrol rezervi olan ülkelerin kapasitelerini hazır hale getirmeleri ve finansal otoritelerin piyasa düzenini bozan eğilimleri önlemek amacıyla tedbirler uygulaması."

Rusya: Eksi fiyat spekülasyonu

Kremlin Sözcüsü Dmitry Peskov, petrol fiyatlarındaki düşüşün spekülasyon olduğunu ve mayıs vadeli kontratlarda yaşandığını belirterek, şunları söyledi: "Eksiye düşen petrol fiyatları değildi. Durum spekülasyon ve tümüyle vade sonu kapanış işlemleriyle

alakalı. Kıyamet senaryosu yazmaya gerek yok. Petrol fiyatları her ne kadar olumlu bir eğilimde olmasa da bir fiyat çöküşü de yaşanmıyor. Gerekirse petrol fiyatlarındaki düşüşün Rus ekonomisine etkisini hafifletmek için her türlü araca sahibiz."

Ural petrolü de eksiye düştü

Batı Teksas ham petrolünün varil fiyatının eksiye düşmesinin etkileri ABD ile sınırlı kalmadı. Rusya'nın Ural petrolü de aynı gün varil başına eksi 2 dolar seviyesine indi. Bazı enerji uzmanları, petrol fiyatlarındaki bu rekor düşüşün 'fiziki petrol' satışından değil, spekülasyon petrol

yatırımcıların mayıs vadeli petrol satış sözleşmeleri ile ilgili alım-satım işlemlerinden kaynaklandığını değerlendirmesinde bulundu.

'75 milyon varil petrol alacağız'

ABD Başkanı Donald Trump, ABD'deki ham petrol fiyatlarının sıfır doların altına düşmesine ilişkin yaptığı açıklamada, "Bu düşüşün nedeni, kimsenin şu anda araba kullanmaması. Fabrikalar, iş yerleri kapalı" yorumunda bulundu. Trump, "ABD olarak, stratejik petrol rezervimize 75 milyon varil petrol alacağız. Şu anda 75 milyon varil alacak kapasitemiz var. Petrol fiyatlarındaki düşüş kısa vadeli. Piyasalarda bir tıkanma var, bu nedenle de fiyatlar düştü. 1 ay gibi bir zamanda ham petrol fiyatları 25-28 dolar aralığını görür" dedi.

ABD'li petrol şirketlerinin talebi

ABD ham petrol vadeli fiyatlarının aşırı arz endişeleri ile tarihte ilk kez negatif fiyata düşmesinin ardından ABD enerji sektörü ABD Merkez Bankası Fed'in acil durum yardımından yararlanmak için çalışmalarını hızlandırdı. ABD enerji sektörü, Fed'den şirketler için ortaya koyduğu 600 milyar dolarlık kredi programının şartlarında petrol ve gaz şirketlerinin yararlanmalarını yolunu açacak değişiklikler yapmasını istedi.

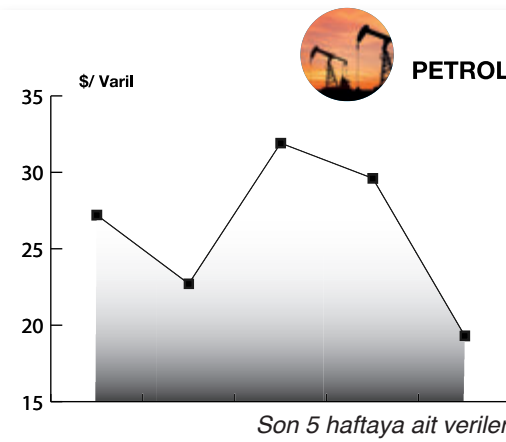
Derleyen: Necmi Uysal necmi.uysal@ito.org.tr

Uluslararası emtia piyasaları

	Güncel	Haftalık	Yıllık
	Değişim %		
ENERJİ	Petrol (Brent, \$/Varil)	19.30	-34.8
	Doğalgaz (Henry Hub, \$ /MMBtu)	1.83	10.9
	Doğalgaz (\$/1000 m3)	64.7	
	Kömür (\$/Ton)	57.17	-4.1
METALLER	Altın (\$/Ons)	1687	-2.5
	Gümüş (\$/Ons)	14.88	-5.6
	Bakır (\$/Ton)	5169	1.0
	Alüminyum (\$/Ton)	1502	-0.1
	İnşaat Çeliği (Çin, \$/Ton)*	479	-1.5
	Demir Cevheri (\$/Ton)	83.9	-0.4
	Kurşun (\$/Ton)	1650	-2.0
	Kalay (\$/Ton)	15180	-1.6
	Çinko (\$/Ton)	1940	1.8
TARIM ÜRÜNLERİ	Nikel (\$/Ton)	12256	4.5
	Buğday (\$/Ton)	203.7	3.4
	Mısır (\$/Bushel)	3.1	-4.9
	Mısır (\$/Ton)	127	
	Pamuk (\$/Lb)	0.53	0.0
	Pamuk (\$/Ton)	1168	
	Kakao (GBP/Ton)	1895	1.9
	Kahve (\$/Lb)	1.10	-6.0
	Kahve (\$/Ton)	2425	
	Şeker (\$/lb)	0.10	0.0
	Şeker (\$/Ton)	220	
	Kereste (\$/m3)	143	2.0
	Palmye Yağı (\$/Ton)	527	-1.0

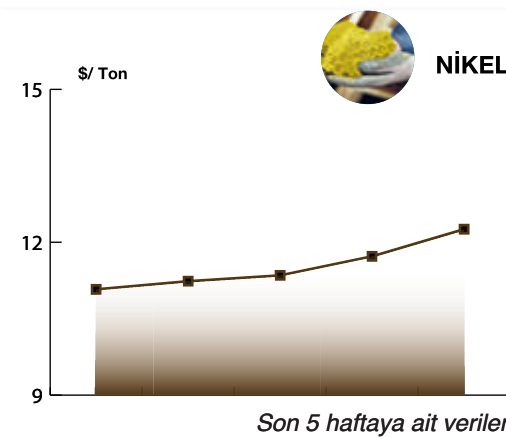
Veriler 21 Nisan 2020 itibarıyla düzenlenmiştir. (*15 Nisan itibarıyla).

En hareketli ürünler

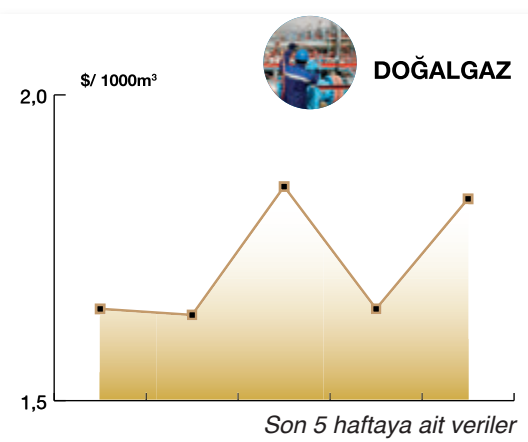
Koyacak yer kalmadı

Amerikan ham petrolü mayıs vadeli kontratları, teslimat durumunda depolama kapasitesinin yeterli olmaması nedeniyle negatif fiyatları gördü. ABD'de karantina nedeniyle petrol tüketiminin azalması sonucu rafinerilerin ham petrol kabul etmemesi depolama sorununu oluşturdu. Nitekim taşıma amaçlı tanker kiralayan şirketlerin hisseleri bir günde yüzde 15-20 prim yaptı.

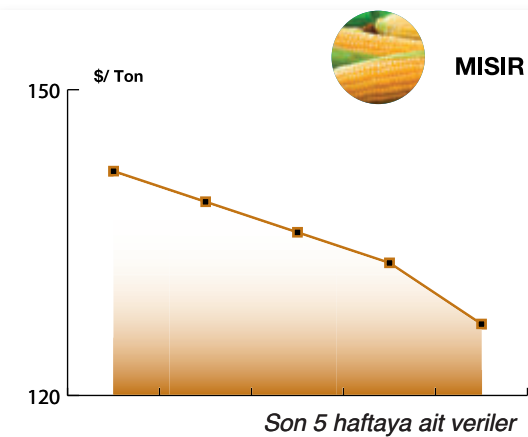
Maden kapatmaları devam ediyor

Nikelin önemli üreticilerinden Vale'nin madencilik üretim tahminini 180 bin tona düşürmesi, Sumitomo'nun Madagaskar madenini ve Filipinler'in bazı madenleri kapatması, fiyatların yüzde 5 artmasına neden oldu. Çin'de ekonomik faaliyetlerin yeniden başlaması, paslanmaz çeliğe olan talebi artırdı.

Petrolde bağımsız hareket etti

Doğalgaz fiyatları, Brent petroldeki yüzde 35 düşüşe rağmen yüzde 11 artış kaydetti. Dünyada yüzde 45 pay ile en büyük doğalgaz üreticisi olan ABD'de kaya petrolünden çıkan doğalgazın, kaya petrolündeki üretim düşüşüne paralel olarak düşme beklentisi bu artışta temel neden oldu.

Benzin mi, etanol mu?

Biyoyakıt üreten birçok tesisin kapanması sonucu mısır fiyatları yüzde 5 düştü. Bu durum Amerikan petrol endüstrisi ile tarım endüstrisi arasında var olan tartışmanın yeniden alevlenmesine neden oldu. Mısır lobisi yakıt amaçlı kullanılan petrol ürünlerine daha fazla etanol karıştırılmasını sağlamaya, petrol endüstrisi ise mevcut durumu öne sürerek halihazırdaki uygulamayı kaldırmaya çalışıyor.

Dış ticaret firmalarını, gümrük müşavirlerini ve antrepocuları yakından ilgilendiren birçok değişiklik, Gümrük Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerle yürürlüğe girdi.

Gümrük işlemlerinde yeni kurallar yürürlükte

GÜMRÜK Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yeni kurallar ilan edildi. Resmi Gazete'nin 1 Nisan tarihli sayısındaki yeni yönetmeliği, ithalatçıları, gümrük müşavirlerini ve antrepocuları yakından ilgilendiriyor. Yönetmelik ile getirilen başlıca düzenlemeler özetle şöyle oldu:

MENŞE ŞAHADETNAMESİ

Menşe şahadetnamesinin, serbest dolaşıma giriş beyannamesi ekinde mevcut olmaması ve sonradan ibraz edileceğine dair gümrük idaresine başvuruda bulunulmaması halinde, yükümlünün başvurusunu beklemeksizin eşyanın tabi olduğu menşe esaslı ticaret politikası önemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerin ödenmesi suretiyle tescil tarihinden itibaren 6 ay içinde menşe şahadetnamesi sonradan getirilebilecek ve tahsil edilen tutar geri verilecek.

EK YÜKÜMLÜLÜKLER

Önlemler, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülüklerin beyan edilerek ödenmesi, tescilden itibaren 6 aylık süre içerisinde menşe şahadetnamesi ile gümrük idaresine başvurulması halinde tahsil edilen tutar geri verilecek.

BİRDEN FAZLA ÖNLEM

Eşyanın birden fazla ticaret politikası önlemine, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülüklerle tabi olması halinde verilecek menşe belgesi ibrazına açıklık getirildi.

MENŞE TESPİTİ

AB'den gelen eşyanın menşe tespitinde gümrüklerde yaşanan karışıklıktan dolayı maruz kalınan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla yükümlülere 6 aylık bir süre tanınarak usulüne uygun geçerli bir menşe belgesi getirilmesi imkanı sağlandı.

ALTIN TAŞIMA

En fazla 5 kg işlenmemiş altının yolcu beraberinde yurda getirilmesi mümkün hale geldi. Altının ne şekilde gümrük idaresine beyan edileceği düzenlendi.

TAHLİL İŞLEMLERİ

Eşyanın tahlil işlemlerinin gümrük laboratuvarı dışındaki akredite laboratuvarlarda yaptırılması halinde bu raporlara da beyanname tescil tarihinden itibaren 1 yıl süre ile itibar edilecek. Eşya yeniden tahlile gönderilmeyecek.

DEPOLAMA MALİYETİ

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmaların depolama ve girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve firmaların rekabet gücünün artırılması amacıyla YYS firmalarının işlettiği antrepolarda, farklı beyannameler kapsamı eşyanın herhangi bir izin prosedürüne bağlı kalmaksızın istiflemek suretiyle depolanabilecek.

Fuar ve yolcu eşyası beyanı

Yolcu beraberinde getirilerek serbest dolaşıma sokulacak olan veya yolcu beraberinde geçici çıkışı yapılarak geri getirilecek olan numune, sergi ve fuar eşyasının beyanı da özel formuyla yapılacak.

GEÇİCİ İTHAL

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olan veya bir önceki yıl içerisinde 5 milyon ABD dolarının üzerinde ihracat yapmış olan yükümlüler tarafından kısmi muafiyet suretiyle geçici ithal edilen eşyanın, 24 aydan uzun süre kullanıldığı durumda izin süresinin 9 ay uzatılabilecek. Ancak süre uzatımı sonunda eşyanın kullanımı devam ediyorsa gümrük idaresine yeni bir izin başvurusu yapılacak.

İADE BAŞVURUSU

Bir gümrük beyannamesine dayanarak ödenmiş olan gümrük vergilerinin bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verileceği durumlarda, geri verme talebi öngörülen süreler içerisinde yapılabilecek.

DİJİTAL FORM

Gümrük Yönetmeliği'nin ekinde yer alan 'geri verme ve kaldırma başvuru formu' elektronik ortama taşındı.

PARA CEZALARI

Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması durumunda hangi hallerde ceza olmayacağı hususlarına ilişkin düzenleme yapıldı. Bu kapsamda, gümrük laboratuvarlarında bilimsel tahlil sonuçları izahat kapsamında değerlendirildi ve tahlil raporları sonrasında yeniden tahlil yapıldığında eşyanın farklı bir GTİP'te sınıflandırılması gerektiğinin anlaşılması durumunda herhangi bir ceza ve faiz uygulanmayacak.

TRANSİT REJİMİ

Transit rejiminde uygulanan cezalar gözden geçirilerek kademelendirilmiş olup bu doğrultuda Gümrük Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik ile ulusal ve ortak transit kapsamında uygulanacak cezalara açıklık getirildi.

Antrepodaki eşyalar 3. kişilere verilebilecek

Sektörden gelen talepler doğrultusunda, Gümrük Yönetmeliği'nde ilgili değişiklik yapıldı. Antrepo ve geçici depolama yerlerinde bulunan ve gümrük işlemleri tamamlanan eşyanın, gümrük idarelerinde yetkisiz iş takibine sebebiyet verilmemesi kaydıyla eşya sahiplerine, temsilcilerine ve gümrük müşavir yardımcılarının yanı sıra müşavir yardımcısı niteliğinde olmaksızın usulüne uygun olarak yetkilendirilen üçüncü kişilere de teslim edilebilmesi yönünde düzenleme yapıldı.

Bu eşyaların beyanının daha hızlı ve daha az bürokratik süreçle yapılmasını teminen söz konusu eşyanın beyanname yerine geçen "Yolcu Beraber Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu" ile beyan edilmesi sağlandı.

İlk sanal ticaret heyeti yapı kimyasallarında

KORONAVİRÜS salgını sebebiyle ticaret fuarları, ticaret heyetleri, alım heyetleri gibi pek çok organizasyonun iptal edilmesi üzerine yeni uygulamalar planlandı. Bu süreç, sanal ticaret platformları ve dijital pazarlama yöntemlerini ön plana çıkardı. Ticaret Bakanlığı da dijital uygulamalarına 'sanal ticaret heyetleri'ni ekledi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, konuyla ilgili açıklamasında, "Hız kesmeden sektörel ticaret heyetlerimizi sanal platformda gerçekleştireceğiz" dedi.

Pekcan, Ticaret Bakanlığı'nın ihracatçı birlikleriyle işbirliği halinde sanal ticaret heyeti, e-ticaret, sanal fuar çalışmalarına başladığını belirtti.

Bakan Pekcan, şu bilgileri verdi: "Bu kapsamda, ilk olarak İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından 24-28 Mart döneminde gerçekleştirilmesi planlanan, ancak salgın nedeniyle ertelenen 'Yapı Kimyasalları ve Boya Sektörü Kolombiya Sektörel Ticaret Heyeti' ile işe başlayacağız. Söz konusu sanal ticaret heyeti organizasyonu, mayısın ilk haftasında Kolombiya ve çevre Latin Amerika ülkelerine yönelik gerçekleştirilecek.

Kolombiya ve çevre Latin Amerika ülkelerine yönelik sanal ticaret heyetine ülkemizden 13 firmanın yanı sıra Kolombiya'dan 15, çevre ülkelerinden 10 olmak üzere 25 firma katılacak."

FUARLAR SIRADA

Bakan Pekcan, bir sonraki açılım

adımının çalışmalarının sürdüğüne ve yakın zamanda uygulamaya geçeceğine değinerek, "Bakanlığımızın bir sonraki açılımı ise 'sanal fuarlar' olacak. Bu gibi çalışmalarla ihracatçılarımızın önündeki engelleri kaldırmaya devam edeceğiz" dedi.

Görüşmeler online yapılacak

Sanal ticaret heyeti öncesinde katılımcı ve alıcı firmalar arasında oluşturulacak veri tabanıyla, alıcıların Türkiye'deki firmaların ürünleri hakkında bilgileneceği sağlanacak. Uygulama kapsamında, web üzerinden online ikili iş görüşmeleri yapılacak. Bu görüşmelere yerel uzmanlar ile tercümanlar da katılabilecek. Ayrıca görüşmeler öncesinde firmalar, yerel uzmanlar ve ticaret müşaviri, Kolombiya ve çevre ülkeler pazarına ilişkin web tabanlı platform üzerinden düzenlenecek sanal seminerlere de katılabilecek.

GERMANY
AT ITS
BEST
NORDRHEIN-WESTFALEN

Kuzey Ren-Vestfalya'da Yeni Yatırım Fırsatları Avrupa'daki Ticaret ve Yatırım Merkeziniz

Bir bölgeyi güçlü bir ticaret ve yatırım merkezi yapan en önemli şey; ekonomik güç, altyapı ve kültürel yaşam gibi faktörlerin mükemmel etkileşimidir. Bu bakımdan Kuzey Ren-Vestfalya birçok açıdan eşsizdir. Almanya'nın bu en kalabalık nüfusa sahip olan eyaletinin size sunduğu sayısız imkân ve koşullardan faydalanın. Hangi sektör veya proje için olursa olsun, yeni fırsatlar için ideal yatırım ortamını burada bulacaksınız. Yaklaşık 20.000 yabancı şirket tercihini metropol bölge Kuzey Ren-Vestfalya lehine kullandı. Bizimle iletişime geçin ve sizi de memnuniyetle bilgilendirelim. Bir One-Stop-Acentesi olarak yatırım projelerinizde size destek veriyoruz: www.nrwinvest.com

NRW.INVEST
GERMANY

Hükümet, Covid-19 salgınının istihdama olumsuz etkilerini azaltmak için kısa çalışma uygulamasından faydalanmak isteyen işverenlere 'işçi çıkarmama' şartı getirdi. Nisan ayında yürürlüğe konan yeni Torba Yasa'da işçi çıkarılması yasaklandı. Bu dönemde işçi çıkaran işverenler, kısa çalışma ödeneklerini yasal faizi ile ödemek zorunda kalabilecek.

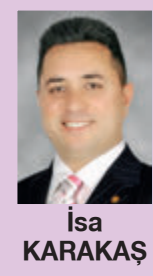
İşveren hangi durumlarda fesih yetkisini kullanabilir?

İşveren, 'ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri' sebeplerle işçi çıkarabilecek. Bu yüzden bir yasaklama getirilmedi. İşverenin fesih yetkisini kullanabileceği sebeplerden bazıları şunlar:

- **İşçinin, işveren yahut aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak sözler veya davranışlarda bulunması, yahut işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnadlarda bulunması.**
- İşçinin, işverenin başka bir işçisine cinsel tacizde bulunması.
- **İşçinin, işverenin güvenliğini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarda bulunması.**
- İşçinin, işyerinde 7 günden fazla hapisle cezalandırılan ve cezası ertelenmeyen bir suç işlemesi.
- **İşçinin işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardi ardına 2 işgünü veya bir ay içinde 2 defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü ya da bir ayda 3 işgünü işine devam etmemesi.**
- İşçinin yapmakla ödevli bulunduğu görevleri kendisine hatırlatıldığı halde yapmamakta ısrar etmesi.
- **İşçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, işyerinin mali olan veya mali olmayıp da eli altında bulunan makinaları, tesisatı veya başka eşya ve maddeleri 30 günlük ücretinin tutarıyla ödeyemeyecek derecede hasara ve kayba uğratması.**

Pandemiye karşı İSTİHDAM ŞARTI

TÜİK'in 10 Nisan 2020 tarihinde yayımlanan verilerine göre istihdam edilenlerin sayısı 2020 yılı ocak döneminde 27 milyon 266 bin kişi, istihdam oranı ise 0.5 puanlık azalış ile yüzde 44.0 oldu. Aynı dönemde işsizlik oranı yüzde 13.8 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 1.1 puanlık azalış ile yüzde 15.7 oldu. İşgücü 2020 yılı ocak döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 196 bin kişi azalarak 31 milyon 629 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 1.2 puanlık azalış ile yüzde 51.0 olarak gerçekleşti. Bu veriler ocak dönemine ait. Dolayısıyla Covid-19 salgınının özellikle mart ayı ve sonrasında istihdama olumsuz etkileri göz önünde bulundurulduğunda belirtilen işsizlik rakamları maalesef daha da artacak.

İsa KARAKAŞ

İŞVERENE YASAK

Hükümet, Covid-19 salgınının istihdama olumsuz etkilerini azaltmak için mart ayında Torba Yasa'ya koyduğu hükümlerle kısa çalışmadan faydalanmak isteyen işverenlere 'işçi çıkarmama' şartı getirmişti. Akabinde 17 Nisan 2020

tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konan yeni Torba Yasa'da işçi çıkarma yasağına ilişkin hükümlere yer verildi. Okuyucularımızdan gelen yoğun sorular çerçevesinde işçi çıkarma yasağına ilişkin usul ve esasların uygulaması bu yazımızda açıklığa kavuşturuldu.

KISA ÇALIŞMA

Kısa çalışma uygulamasına; 3 ay aşmamak üzere (Cumhurbaşkanı kararı ile 6 aya kadar uzatılabilir)

Covid-19'a bağlı zorlayıcı sebeplerle işçi sayısı ne olursa olsun bütün sektörlerdeki firmalar başvuruyor. 2020 Mart ayında Torba Yasa ile daha önceden bulunmayan işçi çıkarmama şartı getirildi. Bu şart, işyerinde kısa çalışma uygulanan dönem ile sınırlı bulunuyor. Diğer yandan işyerinde kısa çalışma uygulanan dönemde; SGK işten ayrılış kodlarına göre 29 kodu, işveren tarafından işçinin ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranışı nedeniyle yapılacak fesihler hariç olmak kaydıyla işçi çıkarılmaması zorunlu hâle getirildi.

Bu bağlamda kısa çalışma uygulanan dönemde belirtilen fesih sebebi dışında işçi çıkaran işverenler kısa çalışma ödeneklerini yasal faizi ile İŞ-KUR'a ödemek zorunda kalabilecek.

Diğer yandan işverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecek.

HER İŞÇİ İÇİN 2.943 TL PARA CEZASI

Koronavirüs Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Torba Yasa) ile istihdamı korumaya yönelik olarak 4857 sayılı İş Kanunu'na eklenen geçici maddeyle bu kanun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, kanunun yayımlandığı 17 Nisan 2020'den itibaren 3 ay ile sınırlı olmak üzere 'ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler' dışında işveren tarafından işçi çıkarılması yasaklandı. Ancak belirtilen sürede işçinin rızasına

gerek duyulmadan işverene işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilme yetkisi tanındı. İşçinin bu duruma rıza göstermemesi haklı neden kabul edilmeyecek. İşçi çıkarma yasağı deniz, hava, basın ve diğer tüm sektör

ve işyerlerinde iş veya hizmet sözleşmesine tabi olanları kapsıyor. Bu konuda belirli-belirsiz, kısmi-tam süreli iş sözleşmesi ayrımı da bulunmuyor. Belirtilen uygulamaya aykırı olarak iş sözleşmesini fesheden işveren veya

işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için 2 bin 943 TL tutarında idari para cezası verilecek. İşçi çıkarma yasağına ilişkin 3 aylık süreleri, gerekli hallerde Cumhurbaşkanı 6 aya kadar uzatabilecek.

ÖNEMLİ DUYURU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) girişimiyle, üyelerimizin üzerinde oluşacak olumsuz ekonomik etkilerin azaltılması amacıyla, Ticaret Bakanlığı'nın izni doğrultusunda, haziran ayında ödenmesi gereken **YILLIK ÜYELİK** ve **MUNZAM AİDATI**, gecikme zammı ve faiz tahakkuk ettirilmeksizin EKİM 2020 tarihine kadar ertelenmiştir.

Saygılarımızla

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

veyisi.savig@ito.org.tr

VERGİ
REHBERİ

Dr. Veysi SEVİĞİ

Şirketlerde kâr payı ve yedek akçe

Türk Ticaret Kanunu'nun 507'nci maddesi gereği "Her pay sahibi, kanun ve esas sözleşme hükümlerine göre pay sahiplerine dağıtılması kararlaştırılmış net dönem kârına, payı oranında katılma hakkına" sahiptir.

Şirketin sona ermesi halinde her pay sahibi, esas sözleşmede sona eren şirketin mal varlığının kullanılmasına ilişkin başka bir hüküm bulunmadığı takdirde tasfiye sonucunda kalan tutara payı oranında katılır.

Esas sözleşmede payların bazı türlerine tanınan imtiyaz haklarıyla özel menfaatler saklıdır.

Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa kâr ve tasfiye payı, pay sahibinin sermaye payı için şirkete yaptığı ödemelerle orantılı olarak hesaplanır. Yıllık kâr, yıllık bilanço'ya göre belirlenir.

Mevcut mevzuat gereği sermaye için faiz hesaplanmaz ve ödenmez. (TTK md: 509) Kâr payı ancak net dönem kârından ve serbest yedek akçelerden dağıtılabilir.

Kâr payı avansı, Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi olmayan şirketlerde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın bir tebliği ile düzenlenir.

İşletmenin tam bir şekilde faaliyete başlamasına kadar geçecek hazırlık dönemi için pay sahiplerine, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olmak koşuluyla özellikli varlık niteliğindeki yatırımların maliyetine yüklenmek üzere belirli bir faiz ödenmesi esas sözleşmede öngörülebilir ve bu dönemde sınırlı olmak üzere faiz ödemelerinin en geç ne zamana kadar süreceği belirtilir.

İşletme yeni paylar çıkararak genişletilecek olursa, sermayenin artırılmasına dair olan kararda, yeni pay sahiplerine, özellikli varlık niteliğindeki yatırımların maliyetine yüklenmek üzere, belirli bir süreyle en geç yeni yatırımın işletmeye alındığı güne kadar faiz ödenmesi kabul olunabilir.

Yönetim kurulu üyelerine kazanç payları, sadece net kârden ve ancak kanuni yedek için belirli ayırım yapıldıktan ve pay sahiplerine ödenmiş sermayenin yüzde 5'i oranında veya esas sözleşmede öngörülen daha yüksek bir oranda kâr payı dağıtıldıktan sonra verilebilir.

Ancak haksız yere ve kötü niyetle kâr payı veya hazırlık dönemi faizi alan pay sahipleri, bunları geri vermekle yükümlüdür. Yönetim kurulu üyelerinin kazanç payları hakkında da aynı hüküm uygulanır.

Konuya ilişkin geri alma hakkı, paranın alındığı tarihten itibaren 5 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Esas sözleşmede şirketin yöneticileri, çalışanları ve işçileri için yardım kuruluşları kurulması veya bunların sürdürülebilmesi amacıyla veya bu amacı taşıyan kamu tüzel kişilerine verilmek üzere yedek akçe ayrılabilir.

Yardım amacına özgülenen yedek akçelerin ve diğer malların şirketten ayrılması suretiyle bir vakıf veya kooperatif kurulması zorunludur. Vakıf senedinde vakıf malvarlığının şirkete karşı bir alacaktan ibaret olacağı da öngörülebilir.

Şirketin bu amaca özgülediği yedek akçeden başka yöneticilerden, çalışanlardan ve işçilerden aidat alınmışsa iş ilişkisinin sonunda vakıf senedine göre yapılan ayırmadan yararlanmadıkları takdirde çalışanlara ve işçilere hiç değilse ödedikleri tutarlar ödeme tarihinden itibaren kanuni faiziyle birlikte geri verilir.

Kanuni ve esas sözleşmede öngörülen isteğe bağlı yedek akçeler ayrılmadıkça pay sahiplerine dağıtılacak kâr payı belirlenemez.

Genel Kurul;

- Aktiflerin yeniden sağlanabilmesi için gerekliese,
- Bütün pay sahiplerinin menfaatleri dikkate alındığında, şirketin sürekli gelişimi ve olabildiğince karlı kâr payı dağıtım yönünden haklı görülüyorsa, kanunda ve esas sözleşmede öngörülenlerden başka yedek ayrılmamasına da karar verilebilir.
- Esas sözleşmede hüküm bulunmasa bile genel kurul, şirketin işçileri için yardım sandıkları ve diğer yardım örgütleri kurulması veya bunların sürdürülebilmesi amacıyla veya diğer yardım ve hayır amaçlarına hizmet etmek üzere bilanço kârından yedek akçe ayırabilir.

İstanbul Ticaret Odası adına imtiyaz sahibi
Yönetim Kurulu Başkanı
ŞEKİB AVDAGİÇ

Genel Yayın Koordinatörü
Doç. Dr. NİHAT ALAYOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü Yrd.
Özcan Tokel

<i>Genel Yayın Yönetmeni</i> Tamer Çerçi	<i>Basın ve Yayınlar Müdürü</i> Şükrullah Dolu	<i>Sorumlu Yazışmaları Müdürü</i> Doğan Erdoğan
<i>Gazete Yayın Sorumlusu</i> Dişah Keflioğlu	<i>Yayın Direktörü</i> Canan Bilgin	<i>Dijital Yayın Sorumlusu</i> Fedayi Yıldırım

Haber Merkezi
Adem Orhun, Sümeyra Yanış Topal, Şeref Kılıçlı, Müge Biber, Tolunay Dayı, Talay Emil

www.itohaber.com
İlker Başöz, Hamit Eteverans

<i>Reklam</i> Cengiz Kazan	<i>Abonelik</i> Abdülkadir Yıldız	<i>Grafik</i> Osman Kuvvet	<i>Fotoğraf</i> Kamil Çatak
--------------------------------------	---	--------------------------------------	---------------------------------------

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ'NDE YAYINLANAN YAZILARIN VE MAKALELERİN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR. İTO'NUN GÖRÜŞLERİNİ İÇERMEZ. YAZI VE HABERLER, KAYNAK BELİRTİLEREK KISIMEN YA DA TAMAMEN KULLANILABİLİR.

ABONELİK:
Yıllık abone bedeli yurtiçi ve KKTC için 40 TL, diğer ülkeler için ise posta ücreti dahil 92 TL'dir. Abone bedeli, ticaret sicil numarası (tacirler için), ad ve adres belirtilerek T. İş Bankası İstanbul Şirkeci Ticari Şube (S. Kodu: 1385) 3092 No'lu hesaba yatırılabilir.
IBAN No: TR 30 0006 4000 0011 3850 0030 92
Yayın türü: Yerel süreli yayın
Yayın tarihi: 24.04.2020

İSTANBUL TİCARET ODASI / www.ito.org.tr
Adres: Reşadiye Cad. 34112 Eminönü / Fatih - İstanbul
İTO Çağrı Merkezi: 0212 444 04 86 / Santral: 0212 455 60 00
İSTANBUL TİCARET GAZETESİ / www.istanbulticaret.org.tr
Tel: 0212 455 61 23
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mahallesi 29 Ekim Caddesi İhlas Plaza No:11 A/41 Yenibosna / Bahçeşehir/Tel: 0212 454 30 00

Kısa çalışmada yoğun mesai

Salgının olumsuz etkileri sebebiyle Kısa Çalışma Ödeneği'ne başvuran şirket sayısı 268 bini, listelere eklenen işçi sayısı ise 3 milyonu geçti. Ödeme için artık müfettiş onayı beklenmeyecek. Ancak İŞKUR personeli, başvuru formlarını tek tek inceleyip, eksikleri tamamlayıp onaya göndermek için çalışıyor.

KORONAVİRÜS tedbirleri kapsamında Kısa Çalışma Ödeneği'nde işlemlerin hızlı yapılması için, müfettişlerin uygunluk tespitinin tamamlanmasını beklemeyecek. Bununla birlikte İŞKUR'un hizmet merkezlerine gönderilen başvuru formlarının ve eklerinin inceleme işleri devam edecek.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, başvuruları elektronik ortamdan almaya ve işlemlere devam ettiklerini kaydetti. Bakan Selçuk, Kısa Çalışma Ödeneği'nde sektörel kısıt bulunmadığını, her sektörden firmanın

başvurabileceğini belirtti. Selçuk, nisan ayının üçüncü haftası tamamlanırken belirlenen rakamları açıkladı. Buna göre 268 bin 717 firma, 3 milyon 44 bin 420 çalışanı için Kısa Çalışma Ödeneği'ne başvuru yaptı.

ÇOĞU İMALATÇI

Bakan Selçuk'un açıklamasına göre, ödeneye en çok başvuru yüzde 40 ile imalat sektöründen yapıldı. Bu sektörü yüzde 15 ile toptan ve perakende ticaret, yüzde 12 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, yüzde 6 ile eğitim sektörü

takip etti, diğer sektörlerden başvurular da yüzde 27 oranında oldu.

İŞÇİ SAYISI

Çalışan sayısına göre ise en çok başvuru yüzde 51.3 ile 3'ten az çalışanı olan firmalardan yapıldı. İkinci sırada yüzde 28.3 ile 4-9 çalışanı, üçüncü sırada yüzde 10.8 ile 10-19 çalışanı, dördüncü sırada yüzde 6.4 ile 20-49 çalışanı, beşinci sırada yüzde 1.7 ile 50-99 çalışanı, son sırada ise yüzde 1.5 ile 100'den fazla çalışanı bulunan firmalar yer aldı.

Sigorta primleri 6 ay sonra ödenecek

HAZİNE ve Maliye Bakanlığı, koronavirüs salgınından etkilenen sektörlerle yönelik alınan önlemler kapsamında, prim ödemeleri ertelenen faaliyet kolları ve meslek gruplarının kapsamını açıkladı.

GELİR VERGİSİ

Salgından etkilenen mükelleflerin nisan, mayıs ve haziran aylarında ödemesi gereken sigorta primlerinin de 6'şar ay ertelendiğinin aktarıldığı açıklamada, "Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflerin kendileri ile istihdam ettikleri sigortalı çalışanlarının söz konusu döneme ait sigorta primleri ertelenmiştir. Doktor, diş hekimi, eczacı, avukat, mimar, mühendis,

mali müşavir, veteriner, yazılımcı, fizyoterapist ve sanatçı gibi gelir vergisi mükelleflerinin kendilerinin ve yarılarında çalıştırdıkları hizmet erbablarının sigorta primleri ertelenmiştir" bilgisi verildi.

TARIMSAL FAALİYET

Açıklamada, bağımsız çalışan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar ile tarımsal faaliyette bulunanların da (Bağ-Kur) sigorta primlerinin ertelendiği belirtildi.

Açıklamada ayrıca şunlar kaydedildi: "Bakkal, terzi, manav, ayakkabıcı gibi esnafın, iş yeri açmaksızın evde ürettikleri

ürünleri satan ev hanımı esnaf ve tarımsal faaliyette bulunan çiftçilerin (Bağ-Kur) primleri ertelenmiştir. Ana faaliyet alanı itibarıyla Vergi Usul Kanunu'nda sayılan alışveriş merkezleri dahil perakende ticaret, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, basılı yayın, konaklama, yiyecek içecek hizmetleri gibi sektörlerde faaliyetle bulunan mükellefler ile ana faaliyet alanı itibarıyla Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin nisan, mayıs ve haziran aylarında ödemeleri gereken sigorta primleri de 6'şar ay ertelenmiştir."

Başvuru sürecinde yaşanan problemler

Kısa Çalışma Ödeneği sürecini uzatan bazı aksaklıklar olduğu belirlendi. Buna göre; talep formundaki bilgileri tam olmayan ve hatalı olanlara sık rastlanıyor. Ayrıca, şirket kaşesinin basılmadığı formlara dahi rastlanıyor. Kısa çalışmanın hangi tarihte biteceğinin yazılmadığı formlarla da karşılaşılıyor. Bununla birlikte en yoğun problemlerden biri ek olarak gönderilecek 'çalışan listesi'nin eksik veya yanlış doldurulmuş olması. Çalışan listesinde her işçinin bilgisinin ve IBAN numarasının yazılmış olması gerekiyor. Birçok başvuruda isimlerin ve numaraların eksik olduğu veya kalitesiz bir tarama veya çekimle okunamaz vaziyette gönderildiği görülüyor. Böyle durumlarda İŞKUR memurları, firmayı veya muhasebecisini arıyor, form veya eklerin düzeltilip yeniden

gönderilmesini istiyor. Bu eklerdeki isim ve numaralara göre ödeme yapılacağı için, sonraki aşamada şirketin ve işçilerinin mağdur olmaması için form ve eklerde istenenlerin tam ve okunur şekilde gönderilmesi gerekiyor.

GERİ DÖNÜŞLER

Başvuru süreci en baştan, bir web sayfasında işveren (veya muhasebecisi) tarafından doldurulacak kutucuklar şeklinde planlanmadığı için, e-posta ile başvuru daha bire bir inceleme süreci gerektiriyor. Şubelere gönderilen her bir e-posta, bilgisayarda açılarak başvuru formu ve ekleri incelenip çıkış alınıyor, yanlış veya eksik varsa şirkete/muhasebeciye e-mail gönderiliyor. Cevap gelmezse telefonla aranarak, eksik veya yanlış olan belgenin yerine doğrusu talep ediliyor. Bu durumun, başvuru

sürecinin uzamasının ana sebeplerinden biri olduğu kaydedildi.

MÜKERRER BAŞVURU

Yaşanan problemlerden biri de mükerrer başvuru. Birkaç kez başvuru e-postası gönderenler, her bir belgesinde farklı sayılar kullananlar oluyor.

Kurumdan yapılan açıklamaya göre başvuru formunu 105 defa gönderen şirket olduğu kaydedildi. Diğer bir problem de başvuru formunun sürenin veya işçi listesinin değiştirilerek tekrar gönderilmesi oluyor.

Başvuruların özellikle İstanbul'daki İŞKUR hizmet merkezlerinde yoğunlaştığı, çoğu şubede 15-20 bin adet ve üzerinde başvuru olduğu bildirildi. e-posta ile gönderilen başvuru formlarının ve eklerin incelendiği, iki-üç haftalık birikiminin eritmeye çalışıldığı öğrenildi.

TESCİL BELGENİZİ ONLINE ALIN ZAMANDAN KAZANIN

Bu zor günlerde üyelerimizin ticaret hayatını kolaylaştırmanın ne denli önemli olduğunun bilincindeyiz.

Tescil belgesi almanız gerekiyorsa, siz de dijital hizmetlerimizden biri olan e-imzalı tescil belgesini tercih ediniz.

NASIL?

1. Ticaret Sicili Müdürlüğü'ne yapacağınız tescil işlemlerine ilişkin başvuru sırasında bildirdiğiniz cep telefonunuza barkod numarası gönderilir.

2. www.ito.org.tr adresindeki "Tescil Başvuru Sonucu Doğrulama" ekranından barkod numaranızı tuşlayın. E-imzalı tescil belgenizi online olarak anında alın.

Covid-19 salgınının seyir defteri

Dünya ve Türkiye, Covid-19 salgını etkisinde kalmaya devam ediyor. Bu nedenle yazılarımızda bir süre daha Covid-19 salgınına değerlendirmeye devam edeceğiz.

1. Zirveye ulaştı demek için hâlâ erken
Covid-19 salgını dünya genelinde etkisini sürdürüyor. 13-20 Nisan tarihleri arasında yeni vaka sayısında azalma devam etti. 3 Nisan tarihindeki günlük 89 bin vaka sayısı, izleyen günlerde bu zirvenin altında kaldı. Son gün itibarıyla 79 bin 863 yeni vaka gerçekleşti. Bu veriler değerlendirildiğinde koronavirüs salgınının dünya genelinde zirveye ulaştığı ve yayılma etkisini kaybetmeye başladığı görüşü artıyor. Bununla birlikte özellikle ABD ve AB'de günlük verilerde dalgalanma sürüyor. Bu nedenle dünyada vaka sayısında zirveye ulaştı demek için halen erken. Özellikle ABD'de günlük vaka ve ölüm sayıları halen çok yüksek gerçekleşiyor. Salgın Afrika'da da etkisini artırıyor. Dünya genelinde iyimser tahmin ile haziran ayı ortasında salgının etkisinin en aza ineceği öngörüsü korunuyor. Aşı çalışmaları da sürüyor. Ancak henüz nihai bir sonuca ulaşamadı.

2. Dünya ekonomisinde gelişmeler
13-17 Nisan tarihleri arasında Dünya Bankası ve IMF yıllık bahar toplantıları ilk kez telekonferans yöntemiyle yapıldı. Açıklanan tüm raporlar, özellikle ikinci çeyrekte dünya genelinde yüzde 10'un üzerinde daralma olacağını öngörüyor. Toparlanma hızına ve takvimine ilişkin olarak ise iyimser senaryolar üçüncü çeyreği, kötümser senaryolar 2021 yılı ilk yarısını işaret ediyor. Nisan, izolasyonların en yüksek olduğu ay olarak yaşanıyor. Bu nedenle iktisadi faaliyetler ve talep nisan ayında dip yapıyor. Bu çerçevede merkez bankalarının piyasalara destekleri artarken IMF gibi uluslararası kuruluşlar da en az gelişmiş ülkelere yardım için yeni olanaklar yaratıyor. IMF'ye başvuran ülke sayısı 96'ya ulaştı. Dünya ekonomisinde geçtiğimiz hafta içinde yaşanan olumlu gelişme, özellikle Avrupa'da iktisadi faaliyetlerin kademeli olarak yeniden açılmasına yönelik verilmeyle başlanan takvimler oldu. Almanya mayıs başından itibaren geri dönüşü hızlandırarak.

3. Türkiye'de vaka sayısı 4 binin altında
Türkiye'de koronavirüs salgınının yayılma hızı 13-20 Nisan haftasında devam etti. 20 Nisan akşamı itibarıyla vaka sayısı 86 bin 306, vefat sayısı 2 bin 17'ye ulaştı. Bu sayılar 10 Nisan tarihi itibarıyla 42 bin 282 vaka ve 908 vefat şeklindeydi. Geçtiğimiz hafta içinde günlük vaka sayıları 4 bin seviyesinin altına inmeye başladı. Günde yapılan test sayısı 35 bin seviyesini aştı ve pozitif sonuç alınanların oranı yüzde 11-12'ye indi. Bu iki gelişme olumlu. 31 şehirde geçen hafta sonu olduğu gibi 17-19 Nisan hafta sonu sokağa çıkma yasağı uygulandı. İzolasyon önlemlerinin artırılması ile salgının yayılma hızı yavaşlatılıyor. Salgının yayılması muhtemelen nisan ayının geri kalanında kademeli olarak yavaşlayacak.

4. Türkiye ekonomisinde gelişmeler
Koronavirüsün ekonomi üzerindeki etkileri nisan ayında daha sert hissedilmeye başlandı. İktisadi faaliyetlerin önemli bir bölümü kamu tarafından kapatıldı veya ihtiyari kararlar ile kapalı. Sanayi üretiminin yarısı 13-20 Nisan haftasını da kapalı geçirdi. İhracat ise 1-15 Nisan tarihleri arasında yüzde 39.9'a geriledi. Tekstil, hazır giyim, otomotiv gibi sektörlerde aynı tarihlerde gerileme yüzde 60'ın üzerinde. Şirketler sert daralma nedeniyle hükümetin ve Merkez Bankası'nın açıkladığı desteklere yoğun başvurular yapmaya devam ediyor. 13-20 Nisan haftasında iki ayın kanun ile desteklerde iyileştirmeler yapıldı. T.C. Merkez Bankası piyasalara olan fonlamasını artırırken, BDDK da düzenlemelerde bankaları rahatlatıcı adımlar atıyor. Tüm bu adımlar çerçevesinde mali piyasalarda baskı artmaya başladı. Dolar 7.0 TL seviyesine yaklaştı. Türkiye'nin CDS risk primi 500-600 puan arasında dalgalandı.

Son söz; Nisan iktisadi faaliyetlerin dip yaptığı ay olarak yaşanıyor. Mayıs için ümitler ise kısıtlayıcı önlemlerin ne kadar uygulanacağına ve başarılı olacağına bağlı.

Ramazan pidesine zam yok

İSTANBUL Valisi Ali Yerlikaya, pide fiyatlarıyla ilgili İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Faik Yılmaz, İstanbul Fırıncılar Odası Başkanı Erdoğan Çetin, İl Ticaret Müdürü İsmail Menteşe ve İl Tarım Müdürü Ahmet

Yavuz Karaca'nın katılımıyla bir toplantı düzenledi. Vali Yerlikaya, toplantıda yaptığı konuşmada, şu bilgiyi verdi: "Ramazan pidelerimizin niteliği, türü, gramajı ve fiyatlarının aynı kalması yani herhangi bir zam yapılmamasıyla ilgili karar verildi.

Bunu sizlerle paylaşmak istedik. Oda başkanlarımıza, bütün fırıncılarımıza Ramazan pidesiyle ilgili almış oldukları bu karardan dolayı tekrar teşekkür ediyorum."

İFTARDAN 2 SAAT ÖNCE

Fiyat tarifesine göre 350 gram pide

3 lira, 350 gram yumurtalı susamlı pide 3.5 lira, 400 gram özel tımsıklı pide 4 lira, 500 gram pide 4.5 lira, 1 kilogram pide 9 lira, 300 gram kombine / tünel pidesi ise 2.5 liraya satılacak. Ramazan pidesi ve ekmeğin satışı, iftardan 2 saat önce sonlandırılacak.

Perakendede Ramazan önlemleri

Dünyayı etkisi altına alan koronavirüs yasakları ülkelerde yavaş yavaş kaldırılmaya başlarken, Türkiye'de Ramazan ayının gelmesi sebebiyle temel ihtiyaçları karşılayan gıda perakende sektörü tedbirlerini genişletti.

DÜNYADA bazı ülkeler koronavirüs yasaklarını kademeli olarak kaldırmaya başladı. İlk öncelik verilen sektör ise perakende oldu. Mağazalar, restoranlar, kafeler, belli tedbirler alınarak açılmaya başladı. Virüsten daha geç etkilenen Türkiye'de ise tedbirler sıkı bir şekilde devam ediyor. Virüs krizinde durmayan sektörler arasında olan perakende sektörü bir yandan halk sağlığını korumak, bir yandan da tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılamak için yeni tedbirler alıyor.

YÜZDE 25'İ RAMAZAN'DA

Ülkemizde gıda alışverişinin yüzde 25'i Ramazan ayında gerçekleşiyor. Ramazan ayının da gelmesiyle birlikte sektörde alınan tedbirler genişletiliyor. Sağlık tedbirlerinin yanı sıra temel ihtiyaç ürünlerine hızlı ve kesintisiz erişim sağlanması ve alım gücünü olumsuz etkileyecek ürün fiyatlarındaki gereksiz artışlara yönelik önlemler titizlikle sürdürülüyor. Özellikle hafta sonları için uygulanan sokağa çıkma yasağına karşı marketlerin çalışma saatlerinde düzenleme yapılıyor. Ramazan'da yasakların olduğu günler marketler sabah 09.00'da açılıp saat 14.00'da kapanacak.

GIDA STOKUNA GEREK YOK

Hafta sonları uygulanan yasaklarda vatandaşlar gıda stokuna gidiyor. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, fazla stok yapmanın atık doğurduğunun altını çizerek, vatandaşları uyardı. Pakdemirli, "Cumartesi, pazar gününe yetecek kadar ürünlerini buzdolabına koyarlarsa,

Bu doğrultuda inşallah vatandaşlarımızı ve esnafımızı da mağdur etmeden bir ortak yol bulup pide üretimini gerçekleştirmek istiyoruz."

ETTE HİJYEN UYARISI

Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkan Vekili Osman Yardımcı ise Ramazan ayında kırmızı ete zam yapılmayacağını belirtti. Salgın nedeniyle mezbahalardan kasap dükkanlarına kadar her aşamada yoğun tedbirler alındığını ifade eden Yardımcı, dezenfeksiyon kurallarına göre kesim ve satış yapıldığını bildirdi. Et alımında hijyene dikkat edilmesi gerektiğini anlatan Yardımcı, kırmızı etin hijyen kurallarına uyan, dezenfeksiyon çalışmalarına önem veren, bilinir yerlerden alınması önerisinde bulundu.

TAKİPÇİSİ OLACAĞIZ

Vatandaşların temel ihtiyaç ürünlerinde hızlı ve kesintisiz erişim sağlaması ve alım gücünü olumsuz etkileyecek ürün fiyatlarındaki gereksiz artışlara yönelik tedbir çalışmaları titizlikle sürüyor. Türkiye Perakende Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Düzgün, bu dönemde halkı mağdur etmeyecek bir fiyat politikası uyguladıklarını söyledi. Düzgün, "Özellikle yerel perakendeciler olarak, bu zincirin her halkasında bulunan ve bu işten para kazanan hal ve dağıtım şirketleri gibi aracı kuruluşları hiçbir zaman göz ardı etmeden, direkt üreticiden satın alma yapmak yerine sistemin tüm paydaşlarının işlevselliğini yitirmemesi adına devamlılığını sağlamaya özen gösteriyoruz. Biz işimize bu kadar hassasiyetle yaklaşırken, keyfi şekilde gerçekleştirilen falih fiyat artışlarının da takipçisi olacağız" dedi.

Kapanmayan dev perakende şirketi

Perakende devi Walmart, virüsün başlangıcında hiçbir mağazasını kapatmayacağını duyurmuştu. Toplam istihdamı 2 milyon üzerinde olan şirket, son bir ayda 150 bin kişiyi işe aldı. Ancak yeni işe alınanların yüzde 85'i geçici ve yarı zamanlı olarak çalıştırılacak. Şirket, tüm işçilerin maske takmasını zorunlu kılıyor. Ayrıca çalışanların sağlığı, halk sağlığı uzmanlarının rehberliğinde takip ediliyor.

Otomotiv sanayicisi motoru soğutmadı

Koronavirüs salgını sebebiyle Avrupa otomotiv sektöründe işgücü ve üretim kayıpları milyonlara ulaştı. Çoğu firmanın, mayıs ayının ortalarından itibaren yeni erteleme planları bulunurken, Türkiye’de fabrikalar bir bir açılmaya başladı.

YENİ yıla yeni modeller ve yüksek satış umutlarıyla giren otomotiv sektörü, ocak ve şubat ayındaki performansını sürdürmedi. Muhteşem lansmanlar için son hazırlıklarını yapan firmalar, 3 Mart’ta açılacak Cenevre Otomobil Fuarı’nın iptal edilmesinden sonra daha da kötüsünü yaşadı; koronavirüs vakalarının, dünyanın tamamını etkileyen bir salgına dönüşmesi sebebiyle otomobil fabrikaları kapandı. Avrupa’da çoğu firmanın, takviminde mayıs ayındaki günler işaretli olmakla birlikte erteleme planları da hazırda bekliyor. Fakat, Türkiye’de fabrikalar bir bir açılmaya başladı.

Üretimi olumsuz etkileyen 3 faktör

- AB pazarlarındaki ani düşüş nedeniyle ekonomik gerekçelerle sipariş iptallerinin gelmeye başlaması
- Sınır geçişleri ve limanlarda yaşanan kesinti ve yavaşlamalar sebebiyle lojistik süreçlerindeki problemler
- Avrupa’daki fabrikaların üretimi durdurması sebebiyle komponentlerin tedarikinde yaşanan zorluklar

ÇALIŞAN FİRMALAR

Ekonominin lokomotif sektörlerinden otomotiv, virüs salgını sebebiyle verdiği aradan çıkıyor. Türkiye’de tesisi olan otomotiv firmaları üretim bantlarını tekrar çalıştırmaya başladı. Bu süreçte, iki traktör firması dışındaki 12 otomotiv firması üretimlerine ara verdi. Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) üyesi firmalardan Anadolu Isuzu, 30 Mart’ta durdurduğu faaliyetlerine 14 Nisan’da yeniden başladı. 20 Nisan’da da Honda Türkiye, Hyundai Assan, Karsan ve Mercedes-Benz Türk üretim hatlarını yeniden çalıştırdı.

PERİYODİK ERTELEME

Söz konusu süreçte Avrupa’daki fabrikaların çoğu ortalama ikişer haftalık periyotlar halinde durma kararlarını yeniledi. İlk durma kararının ardından iki haftanın dolmasına yakın yeniden erteleme kararları duyuruldu.

İhracatının yüzde 80’ini Avrupa Birliği ülkelerine yapan Türk otomotiv sanayisi de salgının doğurduğu ortamdan olumsuz etkilenmekle birlikte, Avrupa’da mayıs ortalarına kadar sarkan açılış takvimlerinden önce fabrikalarını tekrar açıp motorları çalıştırdı.

İHRACATA ETKİSİ

Türkiye’de OSD verilerine göre yılın ilk iki ayındaki yüksek talebin etkisiyle toplam pazar yüzde 41 büyüdü. Fakat ilk üç aydaki toplam otomotiv ihracatı adet bazında yüzde 14 azaldı. Sadece otomobil bazında ihracat yüzde 9 düştü.

YAN SANAYİCİ

Diğer taraftan, yan sanayi de sürece ayak uydurmaya çalışıyor. Taşıt Araçları Tedarik Sanayicileri Derneği (TAYSAD) üyesi firmaların yüzde 75’i kısa çalışma ödeneğine başvurdu. TAYSAD üyelerinin 100 binden fazla çalışanı bu durumdan etkilendi. Kapasite kullanım oranı ise yüzde 41’e indi. İşletmelerin çoğu nisan ayına kısa çalışmayla girerken, faaliyetlerini tamamen durdurdu. Ancak sektördeki bazı ana markaların faaliyete başlamasıyla birçok tedarikçi de 20 Nisan’dan itibaren kısmi çalışmaya geçti. Sektörde kapasite kullanım oranının mayıs ayında yüzde 60’lara çıkması bekleniyor.

Fabrikaların üretim takvimi

FİRMA	ARA	BAŞLAMA
Anadolu Isuzu	30 Mart	13 Nisan
Ford Otosan	20 Mart	4 Mayıs
Honda	23 Mart	20 Nisan
Hyundai Assan	27 Mart	20 Nisan
Karsan	1 Nisan	20 Nisan
MAN Türkiye	23 Mart	27 Nisan
Oyak Renault	26 Mart	27 Nisan
Otokar	25 Mart	20 Nisan
Temsa	20 Mart	4 Mayıs
Toyota	21 Mart	11 Mayıs
Tofaş	3 Nisan	4 Mayıs
Mercedes-Benz Türk	23 Mart	20 Nisan
Türk Traktör	23 Mart	20 Nisan

Avrupa’da şok daralma

ODD’nin açıkladığı verilere göre Avrupa otomobil pazarı mart ayında yüzde 51.8 düştü. İlk üç ay dikkate alındığında geçen yılın aynı dönemine göre pazardaki daralma yüzde 26.3 oldu. Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği (ACEA) verilerine göre 1 milyon 139 bin işçi, fabrika

kapamalarından etkilendi. AB otomotiv sektöründeki toplam 2.6 milyon çalışmadan uzak kaldı.

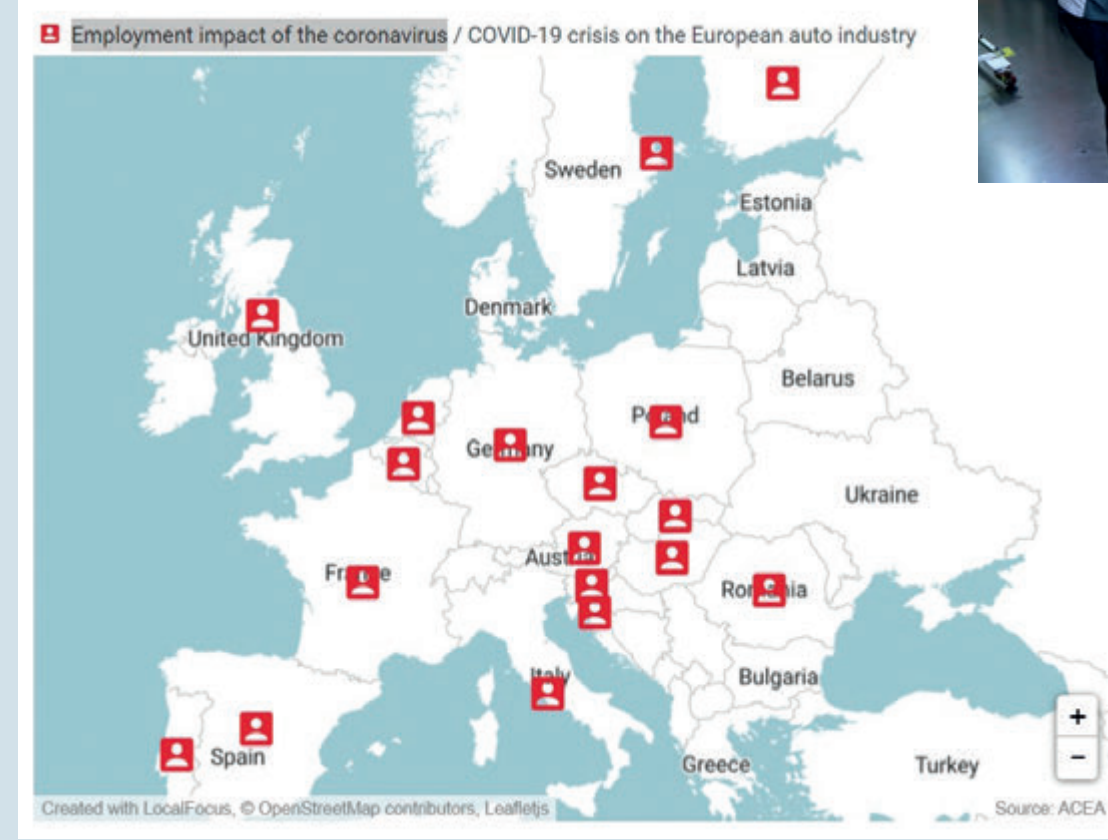
Bu süreçte Avrupa ve İngiltere’de toplam 2 milyon 68 bin adet üretim kaybı olduğu hesaplandı. Birçok marka, Avrupa pazarında yüzde 25 hacim kaybı yaşanacağını açıkladı.

Avrupa’da iş ve üretim kaybı

ÜLKE	ETKİLENEN İŞÇİ	ÜRETİM KAYBI	KAPANMA
Almanya	569 bin	554 bin	26 gün
İngiltere	65 bin	167 bin	27 gün
İsveç	67 bin	23 bin	19 gün
Polonya	17 bin	45 bin	26 gün
Fransa	90 bin	30 bin	21 gün
Belçika	30 bin	30 bin	21 gün
İspanya	60 bin	379 bin	20 gün
İtalya	69 bin	125 bin	31 gün
Çek C.	45 bin	144 bin	25 gün
Macaristan	30 bin	47 bin	21 gün
Romanya	20 bin	67 bin	31 gün
Toplam	1.1 milyon	2 milyon	26

Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği’nin (ACEA) 20 Nisan haftası verilerine göre. Toplam rakamına, tabloda gösterilmeyen ülkeler de dahildir. Toplam kapanma günü, Avrupa ortalamasıdır.

Avdagiç: Üretim çarklarımız akıllı izolasyon ile dönecek

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, akıllı izolasyon ile hem Covid-19'un yenileceğini hem de çarkların döneceğini söyledi.

Avdagiç, "Rafların boş kalmaması için, halkımızın yarın endişesi duymadan evinde kalabilmesi için üretimi sürdürüyoruz" dedi.

İTO Başkanı, "Birikimlerimizi tüketemeyiz. Umutlarımızı, üretimimizi sürdürmek için bulacağımız çarelerle yaşatacağız" diye konuştu.

İSTANBUL Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, "Rafların boş kalmaması için, halkımızın yarın endişesi duymadan evinde kalabilmesi için üretimi sürdürüyoruz. Halkımıza diyorum ki, 'Evde kal Türkiye, biz senin için üretime devam ediyoruz'" dedi. Avdagiç, İstanbul iş dünyasının 'en üst düzey izolasyon şartıyla' üretim çarklarını döndürmek için uyguladığı tedbirleri, gıda ambalajı üreten bir tesise gerçekleştirilen ziyarette paylaştı. İş dünyasının ağır bir sınavla karşı karşıya olduğunu belirten Avdagiç, "Birinci önceliğimiz insanımızın, çalışanımızın 'hayatta ve ayakta' kalmasıdır. Bu sıralama

önemli: Hayatta kalmak sağlığı verilen, ayakta kalmak ise üretime verilen ehemmiyeti gösterir. O halde birinci aşama insanımızın sağlığıdır, onun sağlığı için her türlü tedbiri almaktır. İkinci aşama da üretimin devam etmesini sağlamaktır" diye konuştu.

RAFLAR BOŞ KALMAYACAK

Virüsün yayılmasını önlemek için 'akıllı karantina'yı devreye sokmamız gerektiğini vurgulayan Avdagiç, "Akıllı izolasyon ile hem Covid-19 yenilecek hem de çarklarımız dönecek" dedi.

Şekib Avdagiç, şunları söyledi: "Halkımız, Sağlık Bakanlığımızın, devletimizin söylediği

gibi evinde kalsın. Biz, halkımız için üretmeye devam ediyoruz. Rafların boş kalmaması için, halkımızın yarın endişesi duymadan evinde kalabilmesi için üretimi sürdürüyoruz. e-ticaretle gelecek siparişlerinin üretilmesi için, ülkemizin gıdadan savunmaya, teknolojiye ulaşma kadar birçok hayati sektörünün yaşaması için biz üretime devam ediyoruz. Halkımıza diyorum ki, 'Evde kal Türkiye, biz senin için üretime devam ediyoruz.'"

HER YER ÜRETİMHANE

Avdagiç, koronavirüse karşı mücadele ederken, hayatımızı da devam ettirmek

ve üstünlüğü koronavirüse kaptırmamak mecburiyetinde olduğumuzu ifade etti.

Avdagiç, "Dayanışma ruhunu diri tuttuğumuzda, koronavirüs salgınının dağıtıcı ve yok edici özelliğini de yenmiş olacağız" mesajını verdi.

Üretmenin ve değer oluşturanın sadece fabrikada, ofiste, işyerinde olmayacağını vurgulayan İTO Başkanı Şekib Avdagiç, "Bizim için, fiziksel ortamı zorunlu kılmayan her sektör ve çalışma alanı için bulunduğumuz her yer üretimhanedir. İTO üyelerinin önemli bir kısmı bu ilkeyi hayata geçiriyor" dedi.

Üyelerimizin duyarlı yaklaşımlarından memnunuz

İTO Başkanı Şekib Avdagiç, minimum seviyede çalışmayı sürdüren işyerleri ve fabrikaların birinci önceliğini üretime değil, çalışanın sağlığına verdiklerine dikkat çekti. Avdagiç, sözlerini şöyle sürdürdü: "İşletmelerimiz koronavirüse karşı haftalardır uzmanların söylediği, Sağlık Bakanlığımızın yayınladığı önlemleri alıyorlar. Sağlık ve

güven içinde çalışma ortamını temin ediyorlar, ondan sonra çalışmaya start veriyorlar. Oldukça duyarlı üyelerimiz var. Onlar, çalışmaya devam eden personelinin toplu ulaşımına karışarak, risk almasını önleyecek ulaşım tedbirlerini de alıyor. Biz İstanbul Ticaret Odası olarak üyelerimizin duyarlı yaklaşımlarından memnunuz."

Hayatları da, ekonomimizi de muhafaza edeceğiz

"Birikimlerimizi tüketemeyiz. Umutlarımızı, üretimimizi sürdürmek için bulacağımız çarelerle yaşatacağız" diyen İTO Başkanı Şekib Avdagiç, şöyle konuştu: "Hayatları da, sosyal yapımızı da, ekonomimizi de muhafaza edeceğiz. Bu yüzden de online temas ile sistemi devam ettireceğiz. Hem koronavirüs salgını ile savaşıp hem de üretmeye belirli bir tempoda devam edebiliriz. Kalabalık olmadan, dip dibe durmadan da üretmeyi, değer

oluşturmayı sürdürebiliriz. Birlik ve beraberliğimizi fiziksel yakınlıkla değil, kalplerimizi bütünleştirerek göstereceğimiz bu günlerde, bunu yapmaktan başka çaremiz de yok. Ekonomiye, sistemi durdurmamamız gerekiyor. Şunu unutmayalım ki, birkaç ay sonra virüsün oluşturacağı tahribatı, şu günlerde yapacağımız çalışmalar belirleyecek. Bu yüzden iş dünyasının aktörleri olarak içinde bulunduğumuz günleri, çalışma hayatımızın yeniden canlanması için kuluçka süresi olarak görmeliyiz."

Türkiye hızlı inisiyatif aldı

Türkiye'nin Covid-19 konusunda hızlı inisiyatif aldığını belirten Başkan Avdagiç, "İstihdam ve ödeme çarklarını ne kadar koruma altına alabilirsek salgının etkisini o denli hafifletmiş oluruz. Bu noktada da Cumhurbaşkanımızın aldığı kararlarla, hükümetimizin uygulamaya koyduğu tedbirler

oldukça olumlu yansımalar veriyor. Vergi ödemelerindeki erteleme, kısa çalışma ödeneği, kredi ödemelerinde sağlanan kolaylıklar ve uygun koşullu finansman paketleri, çalışanlara ve emeklilere yönelik destekler gibi pek çok önlem hızlıca devreye girdi. Bunlar son derece önemli" dedi.

FAALİYET BELGENİZ 3 FARKLI DİLDE

www.ito.org.tr'de

Faaliyet belgenizi
İngilizce, Fransızca ve
Almanca olarak,
kolayca e-imzalı
alabilirsiniz.

444 0 486 | ito.org.tr

in @ itokurumsal

10 KİŞİDEN FAZLA ÇALIŞANI OLAN İŞLETMELER DİKKAT

Valilik maske talebini karşılıyor

Çalışan sayısı 10 ve üstü olan, üretim faaliyetlerine aktif olarak devam eden firmaların maske talepleri İstanbul Valiliği koordinasyonuyla karşılanıyor.

SİNAN KIRAZ

SALGINLA dinamik mücadele kapsamında Cumhurbaşkanlığı ve ilgili bakanlıklar, her geçen gün yeni tedbirler alıyor ve buna bağlı olarak da mevzuat değişiyor. Değişen mevzuat hakkında üyelerini zamanında ve doğru bir şekilde bilgilendiren İstanbul Ticaret Odası (İTO), sağlanan imkanların işletmeler tarafından gerektiği gibi kullanılabilmesi için de seferber olmuş durumda.

TALEPLER TOPLANIYOR

Bilgilendirme, farkındalık çalışmaları yanında İTO, virüsle mücadelenin en önemli aracı olan maske konusunda da devreye girdi. Üretim yapan kurumsal firmaların çalışanları için maske tedarikinde sıkıntı yaşamaları üzerine

konuya müdahil olan İTO, kurumsal portalda açılan bir ekranla üyelerinin maske taleplerini topluyor. Bir havuzda toplanan talepler, İstanbul Valiliği'ne iletiliyor.

VALİLİK KOORDİNASYONU

İTO'nun web sayfasından yapılacak başvurularda aranan şartlar, "SGK Hizmet Listesi'nde çalışan sayısı on (10) ve üstü olan ile üretim faaliyetlerine aktif olarak devam eden firmalar" şeklinde sıralanıyor. Maske tahsis ve dağıtımı ise İstanbul Valiliğince yapılacak değerlendirmeler sonrasında uygun bulunan firmalara Valilik ilgilileri tarafından gerçekleştiriliyor.

Maskelerin teslim alınması aşamasında SGK Sigortalı Hizmet Listesi'nin ibraz edilmesinin zorunluluğu belirtiliyor.

Maske başvurusu için: <https://ito.org.tr/tr/duyurular/maske-talep-formu>

Tüm mecralarda farkındalık seferberliği

İTO Başkanı Şekib Avdagiç, gerçekleştirilen sektörel e-istişare ortamlarında, "Devletimiz tarafından sağlanan imkanları kullanalım, üretim ve istihdamı koruyalım" mesajı verirken, değişen mevzuat ve yeni alınan tedbirlerin anlaşılabilir şekilde iş dünyasına duyurulması da büyük hassasiyetle gerçekleştiriliyor. Üyelerin

hiçbir avantajı kaçırmaması ve en iyi şekilde faydalanabilmesi için yazılı, dijital ve sosyal medya gibi bütün mecralar kullanılıyor.

İşte onlardan bazı faydalı adresler: **İş dünyasına yönelik ekonomik tedbirler** <https://www.ito.org.tr/tr/duyurular/is-dunyasına-yonelik-corona->

virus-icin-alinan-ekonomik-tedbirler

Kısa çalışma ödeneği

<https://www.ito.org.tr/tr/duyurular/detay/kisa-calisma-odeneği-bilgi-notu>

İhracat taahhütleri

<https://ito.org.tr/tr/duyurular/detay/ihracat-taahhutleri-olan-firma-izni-hakkinda>

DEVLET DESTEKLERİ VE HİBELER

TÜBİTAK ve British Council ikili işbirliği programı çağrısı açıldı

Kâtip Çelebi-Newton Fonu çerçevesinde, 2551 TÜBİTAK ve British Council İkili İşbirliği Programı kapsamında TÜBİTAK tarafından Türkiye ile Birleşik Krallık'taki (İngiltere, Galler, İskoçya, Kuzey İrlanda) araştırmacılar tarafından yürütülecek ortak araştırma projeleri desteklenmesi için çağrı açıldı.

Çağrının amacı

TÜBİTAK 1071-Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Arttırılmasına Yönelik Destek Programı, 'Araştırma Projeleri' çağrılarının amacı; yeni bilgilerin üretilmesi, bilimsel yorumların yapılması veya teknolojik problemlerin çözülmesi için sunulan, uluslararası özgünlük içeren ve literatüre katkı sağlayacak

Ahmet KARATAŞ

araştırma projelerinin desteklenmesidir.

Araştırma alanları

- a. Sağlık
- Covid-19
- b. Bilgi ve iletişim teknolojileri
- c. Makina imalat
- Robotik ve mekatronik sistem teknolojileri
- Fabrika otomasyon sistemleri
- Eklemler (additive) imalat
- Makina tasarımı ve imalatı
- Akışkan gücü, dinamiği ve akışkan makineleri
- Geleneksel imalat teknolojileri
- Döküm teknolojileri
- d. Enerji
- e. Otomotiv
- f. Sosyal bilimler
- g. Tarım ve gıda
- h. Diğer
- Madencilik
- İleri malzeme teknolojileri
- Kimya

Fikri ve sınai mülkiyet hakları

TÜBİTAK 1071 programı kapsamında desteklenen projelerde 'Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik Uyarınca Desteklenen Projelerde Uygulanacak Fikri Haklar Esasları' hükümleri uygulanır.

Başvuru nasıl yapılacak?

2551 Programı'nda '1071 Araştırma Projeleri Kuralları' geçerli olacak. Türkiye'deki proje ortaklarının programa <http://uidb-pbs.tubitak.gov.tr> internet adresinden elektronik olarak başvuru yapmaları gerekir. Birleşik Krallık'taki proje ortakları <https://britishcouncil-cxobw.formstack.com> adresinden başvurularını gerçekleştirebilecek.

Son başvuru tarihi: 12 Haziran 2020

Bilgi için: uidb@tubitak.gov.tr
UK-InstitutionalLinks@britishcouncil.org

Kimler başvurabilir?

Türkiye'de yerleşik sermaye şirketleri veya bunların oluşturduğu ortaklıklar, yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri, kamu kurum ve kuruluşları başvurabilirler. Ortak proje önerilecek her iki ülke araştırmacılarının 'proje ortağı' olarak anlaşmaları gerekir. Bu fondan faydalanmak üzere uygun bulunan Birleşik Krallık araştırmacı kurumları listesi ve Birleşik Krallık çağrısı duyurusuna aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: <https://www.britishcouncil.org.tr>

720 bin TL destek

Yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri, kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlar yüzde 100 destek oranı ile desteklenecek. Bütçe üst limitleri Türkiye'den başvuran araştırmacılar için 720 bin TL, Birleşik Krallık'tan başvuran araştırmacılar için 150 bin Euro'dur.

Maske kullanımına ilişkin kurallar

Maske kullanımına dair Dünya Sağlık Örgütü'nün sitesinde yayınlanan kurallar şöyle sıralanıyor:

- **Maske takmadan önce ellerinizi sabunlu suyla yıkayarak veya alkol içeren el temizleme jeli sürerek temizleyin.**
- Ağzınızı ve burnunuzu tamamen kapayacak şekilde maskeyi takın. Yüzünüz ve maske arasında aralık kalmamasına, çenenizin altına inmesine, iyice yüzünüze oturmasına özen gösterin.
- **Kullandığınız süre zarfında maskeyi ellemekten kaçının. Eğer boş bulunup ellerinizi yine sabunlu suyla yıkayarak veya alkol içeren el temizleme jeliyle temizleyin.**
- Maskeniz nemlendiğinde değiştirin. Kullanılmış maskeleri asla tekrar kullanmayın. Tek kullanımlık olduklarını unutmayın.
- **Maskeyi çıkarırken ön kısmını ellemeyin, arkadan öne doğru, lastikli kısmından tutarak çıkarın. Maskeyi hemen çöpe atın ve ellerinizi yine jelle veya sabunlu suyla yıkayarak temizleyin.**

Korona dönemi Çin ekonomisinde durum

Çin ekonomisi, 2020 birinci çeyrek verileri beklendiği gibi pek parlak gelmedi. Verilere göre bu çeyrekte ekonomi, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6.8 küçüldü. Bir önceki çeyreğe göre ise küçülme yüzde 9.8 oldu.

Çeyreklik veriler, Çin ekonomisinin virüs salgınından ciddi bir darbe aldığını gösteriyorsa da, aylık veriler bu darbenin etkisinden hızla kurtulmakta olduğunu gösteriyor. Bu verilere göre sanayi sektörü katma değeri ocak-şubat döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 25.9 dolayında azalmıştı, mart ayında ise geçen yıla göre azalış yüzde 1.1 oldu. Yani sanayi üretimi hızla toparlanıyor, aşağı yukarı geçen yılki seviyesini yakalamış bulunuyor.

Vakitli ve etkili tedbirlerin alınmasıyla ülkede koronavirüs salgını iki ay gibi bir süre içinde sonlandırılmış görünüyor. Ülkede yaşam, bununla beraber de üretim potansiyeli normale dönüyor. Ancak yukarıdaki verilerden korona dönemi öncesi seviyesine dönmekte olduğu görülen üretimin artışını sürdürmesi ve ekonominin büyümeye geçmesi elbette ki talebe bağlı.

Aylık verilere göre ülke ihracatı ocak-şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17.2 azalmışken, mart ayında azalma yüzde 6.6 düzeyine düştü. Burada bir iyileşme görülüüyorsa da doğası gereği oynak olan dış ticaret verilerinde aylık değerlerden sonuç çıkarmakta tedbirli olmak gerekir. Çin'in ana pazarları olan ABD ve AB ülkelerinde virüs salgını, buna bağlı olarak ekonomide en kötü günler daha görülmediğinden ülke ihracatında olumsuz gelişmelerin sonunun gelmemiş olması olasıdır.

Ihracatın payı yüksek değil

Ancak daha önce de belirtmiş olduğum gibi günümüz Çin ekonomisinin büyümesinde ihracatın rolü sanıldığı gibi büyük değil. Günümüzde ülke ihracatının ülke GSYİH'sine oranı yüzde 20'ler düzeyinde. Bu ihracatın da dörtte üç gibi bir bölümünü yerli katma değer oluşturduğundan, ülke üretiminin yüzde 15 dolayında bir bölümü dış talebe, kalan yüzde 85'i de iç talebe yönelik.

Aylık verilerle iç talebe bakarsak, mart ayında perakende tüketim harcamalarında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16 dolayında azalma görülmüyor. Ocak-şubat döneminde azalma yüzde 20 dolayında olduğundan normale bir gidiş varsa da henüz ulaşılmadığı görülmüyor. Benzer durum sabit sermaye yatırımları için de geçerli. Ancak ülkede yaşam normale geçtikçe tüketim ve yatırım harcamalarının hızla normale dönmelerinin önünde bir engel bulunmuyor.

Ülke yönetimi de ülkede üretim ve tüketimin normale geçişini desteklemek için çeşitli tedbirler alıyor. Bu çerçevede merkez bankası bankalara sağladığı kaynakların maliyetlerinde ve banka kredileri için referans oluşturan gösterge faizlerde azaltıma gidiyor, mevduat munzam karşılıklarını indiriyor, özellikle küçük işletmeler için sosyal güvenlik işveren katkı payı ve vergiler alanında kolaylıklar getiriyor, yerel yönetimlerin altyapı yatırımlarını finanse etmek üzere çıkartacakları tahvillerle ilgili sınırları yükseltiyor.

Yüzde 6 büyümeye hedefi

Ancak ülke yönetimi ekonomiyi canlandırmak için 2008 krizinde olduğu gibi dev bir harcama paketi uygulamaya koyup çok gevşek para politikası izlemeyecek gibi görünüyor. Çin'in bu politikaları dünya ekonomisinin 2008 krizinden çıkışında önemli bir rol oynamıştı ama ardından da şirketler ve yerel yönetimlerde aşırı borçluluk, konut sektöründe balon oluşumu, belli sektörlerde aşırı kapasite sorunları bırakmıştı.

Son krizdeki boyutlarda olmasa da canlandırma tedbirleriyle ihracattaki olası düşüşlerin telafi edilmesi ve ülke ekonomisinin salgın öncesine yakın düzeylerde bir büyüme hızını yakalaması olanaksız görünmüyor. Ekonomi ikinci çeyrekte tam normale döner ve salgın öncesi üretim düzeyini yakalarsa ve bundan sonra yüzde 6 dolayında bir büyüme hızı tutturursa bu, 2020 için yüzde 3 dolayında bir büyüme anlamına gelir.

Hatırlarsa Çin Komünist Partisi'nin 2010-2020 yılları arasında ülke ekonomisini ikiye katlama hedefi olduğu, bunu gerçekleştirmek için bu yıl yüzde 6 büyümesi gerektiğinden söz etmiştik. Bu olağanüstü koşullarda o hedeften vazgeçilmesi beklenebilir. Ama sürprizler de olabilir; bu hedefte ısrarcı olunabilir; gelişmiş batı ülkelerinde üretim sektöre uğramışken Çin'de üretimin devam ediyor olması, ihracatta beklenen olumsuz gelişmelerin gerçekleşmemesine yol açabilir ve hedef de gerçekleştirilebilir.

Salgından çıkış stratejisi PİYASALARA AÇILIŞ TAKVİMİ

Koronavirüs salgını nedeniyle işletmelerin tam veya kısmi olarak kapatılması, 2.7 milyar insanın çalıştığı ekosistemi etkiledi. Üretim çarklarını yeniden hızlandırmak isteyen ülkeler, normal ekonomik hayata dönüş için politikalarını açıklamaya başladı.

Salgınla mücadele için birçok önlemleri uygulayan Türkiye'de de normal ekonomik hayata dönüş sinyali verildi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hedeflenen tarihin Ramazan Bayramı sonrası olduğunu belirterek, sektörlerle hazırlık çağrısında bulundu.

ULUSLARARASI Çalışma Örgütü (ILO), Covid-19 ve İş Dünyası raporunda, koronavirüs pandemisi nedeniyle işletmelerin tam veya kısmi olarak kapatılmasının, dünyadaki işgücünün yüzde 81'ini yani 2.7 milyar çalışanın etkilediğini açıkladı. Raporun ardından ekonomide çarkların yeniden çalıştırılması ve kademeli dönüş politikaları birçok ülkede daha çok tartışılmaya başlandı. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ise karantina şartlarını hafifleten ülkelere dikkatli olunması çağrısında bulundu. DSÖ'nün diğer bir tavsiyesi de, ekonomi eksikliğini yeni uygulamalardan 14 gün sonra, sonuçların sağlık açısından yeniden değerlendirilmesi oldu.

İLK ADIMLAR

Avrupa'da, Avusturya ve Danimarka hayatı normale döndürmeye başlama yönünde açıklamalar yapan ilk ülkeler olarak dikkat çekti. Avusturya'da, 14 Nisan'dan itibaren küçük dükkanlar, inşaat malzemeleri ve bahçe bitkileri satışı yapan marketler kontrollü olarak açılmaya başlandı. 2 Mayıs'tan itibaren diğer bütün mağazalar, alışveriş merkezleri, berber ve kuaförlerin de yeniden açılacağı duyuruldu. Otel ve gastronomi sektörü, restoran ve kafelerin de en erken mayıs ayının ortasında yeniden açılacağı belirtiliyor. Danimarka ise normalleşmede önceliği eğitim kurumlarına verdi. 15 Nisan'dan itibaren kreşleri ve ilkokulları yeniden açtı. 10 Mayıs'tan itibaren de orta ve üst sınıflarda öğretime yeniden başlanacağını duyurdu.

LOKOMOTİF DE ÇALIŞTI

Avrupa ekonomisinin lokomotifi olan Almanya'da, 22 Mart'ta alınan tedbirlerin kademeli olarak gevşetilmesi kararlaştırıldı. Buna göre,

20 Nisan'dan itibaren 800 metre-kareye kadar olan mağazalar ile kuaförler, sıkı hijyen kurallarına uyma şartıyla açıldı. 4 Mayıs itibarıyla hayvanat bahçeleri, kütüphane ve müzelerin yanı sıra okullar da kademeli olarak açılacak. Almanya Başbakanı Angela Merkel, 16 eyaletin yöneticileriyle yaptığı toplantının ardından konuyla ilgili açıklamasında, küçük adımlarla kısıtlamaları hafifletmeleri gerektiğini belirterek, "Ancak bu ilerlemenin kırılacağına dair endişeyle yaklaşmamız gerekiyor" dedi. Almanya daha başka açılım yapıp yapmamanın kararını ise 30 Nisan'da verecek. Merkel, kademeli olarak ilerleme politikasını ince bir buz üzerinde yürümeye benzetti.

TÜRKİYE BAYRAM SONRASI

Küresel salgınla mücadele kapsamında 212 bin işletmenin kapatılması, şehirlerarası ulaşımın sınırlandırılması, hafta sonu sokağa çıkma yasağı gibi birçok önlemler devreye alan Türkiye'de de normal ekonomik hayata dönüş sinyali verildi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 20 Nisan'daki kabine toplantısının ardından yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Amacımız, önlemleri en titiz şekilde uygulayarak salgının seyrini, ülkemizin Ramazan Bayramı sonrası normale dönüşüne imkân sağlayacak seviyeye indirmiş olmaktır. Bazı adımları bayram öncesi de atmaya başlayabiliriz. Tüm sektörlerin buna göre hazırlık yapmalarında fayda görüyoruz."

En çok etkilenenler de çabılıyor

Koronavirüs salgınının en fazla etkilediği, en fazla can kaybının verildiği ülkelerde de ekonomiyi bir yerden de olsa normale döndürme çabası var. İspanya'da inşaat, güvenlik, telekomünikasyon, gümrük gibi bazı sektörlerde çalışmalar yeniden başladı. İtalya'da ise 14 Nisan'dan itibaren kitapçılar, kırtasiyeciler ve çocuk kıyafetleri satan dükkanlar açıldı. ABD

Başkanı Donald Trump ise eyalet valilerinin de katılımı halinde karantina tedbirlerini üç aşamalı olarak gevşeteceklerini duyurdu. ABD'nin Georgia eyaleti başta olmak üzere South Carolina, Tennessee, Texas, Utah, Indiana, North Dakota ve Ohio eyaletlerinden bazı işyerlerinin nisan sonu veya mayıs başında açılacağı açıklamaları geldi.

Türkiye'nin avantajları: Genç nüfus ve üniter yapı

Kısmi karantina uygulayan ülkelere Türkiye'nin örnek gösterilebileceğini belirten Hacettepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mete Yıldız, "Kısmi karantina uygulayan ülkeler bir yandan salgınla mücadele edip kontrol altında tutulmuş derken, diğer yandan da ekonominin tekerlerinin mümkün olduğunca dönmeye gayret ediyorlar. Ayrıca Türkiye'nin önemli bir farkı var. Türkiye'nin yaşlı nüfusu diğer ülkelere göre çok az. Dünya

Bankası'nın 2018 verilerine göre 65 yaş ve üzeri insanların ülkelerinin nüfuslarındaki oranı şöyle: Türkiye yüzde 8, İtalya yüzde 23, Fransa yüzde 20, Almanya yüzde 21, İngiltere yüzde 18, Japonya yüzde 28. Nüfusun yapısı da etkileyici oluyor" dedi. ABD'nin de kısmi karantina uygulamaya çalıştığına, fakat koordinasyondan kaynaklı sorunlar yaşadığına dikkat çeken Yıldız, "Orada federalizm devreye giriyor. Normal hayata dönüşte bence Türkiye gibi üniter devletler daha avantajlı. Çünkü koordinasyonu sağlayabilmek federal ülkelere daha zor" diye konuştu.

Hangi model daha başarılı?

Koronavirüs pandemisiyle mücadele uygulanan global politikalar içerisinde hangisinin daha başarılı olduğu konusuna da değinen Prof. Dr. Mete Yıldız, şöyle konuştu: "Ekonomiyi yeniden canlandırmada hangisinin daha başarılı olacağını süreç gösterecek.

Ancak yeniden canlanan ekonomi, eski ekonomi olmayacak. Sürecin sonunda toplanan verilerden hangi modelin daha doğru olduğunu göreceğiz. Covid-19 ile ekonomik mücadeleye baktığımızda, İspanya gibi bazı devletler vatandaşlık maaşı uygulamalarıyla gündeme getiriyor. 1929 ekonomik krizinde 'işçiler gerekiyorsa boş çukur açsın, yeter ki biz onlara para verelim' gibi bir politika söz konusu. Sağlık, uzaktan eğitim gibi sektörler daha fazla öne çıkacak. Bazı sektörler çekilirken, yeni sektörler de ortaya çıkacak. Ancak e-ticaret, uzaktan eğitim gibi konularda birkaç yılda alacağımız mesafeyi salgın sebebiyle birkaç haftada almak zorunda kaldık. Bunu hazmetmemiz gerekecek."

İSTE YENİ ONLINE İŞ ALANLARI

Salgından sonra evde kalıp çalışanlar için yeni bir dönem başlıyor. Bu yeni dönem iş hayatında dijital dönüşüm olarak tarihe geçecek. Şu an birçok iş online gerçekleştiriyor. Hayatımızda olan meslekler dijitalleşmeye doğru giderken, ortaya yeni meslekler de çıkıyor.

1 YEAR ONLINE PROGRAM

ONLINE

KORONAVİRÜS salgını ile evde kaldığımız dönemde işlerimizi dijital platformlar üzerinden halledebiliyoruz. Artık psikolog ve psikiyatrlar seanslarını bilgisayar üzerinden online gerçekleştiriyor. Yabancı dil kursları, pilates eğitmenleri, diyetisyenler, dünyaca ünlü şefler, yaşam koçları da bir süredir online ders veriyor. Bu durum dijital dönüşüme adaptasyonun ne kadar hızlı gerçekleştiğinin de göstergesi oldu. Dijitalleşme ile yeni mesleklerle de gereksinim olduğu ortaya çıktı.

KAYGILARA ONLINE TERAPİ

Tüm dünyaya yayılan koronavirüs, beden sağlığının yanı sıra ruh sağlığımızı da tehdit ediyor. Virüs nedeniyle endişe duyan veya evden çıkamayan insanların daha ciddi psikolojik sorunlar yaşamasının önüne geçmek adına online terapi yönetimi kullanılmaya başlandı. Online terapi yöntemi, diğer adıyla telepsikiyatri uygulaması, hekim ve psikologuyla bir araya gelemeyecek durumda olan danışanlar için büyük kolaylık sağlıyor. Bu uygulama ayrıca fiziksel sebeplerinden dolayı evden çıkamayan vatandaşlar için kullanılıyordu.

YENİ ŞEFLER YETİŞİYOR

İçinde bulunduğumuz dönem, yemek yeme isteğinin yanı sıra

insanların yemek yapma sanatını da keşfetmeye başladığı bir dönem oldu. Yemek yapmak artık evde geçen sürelerin neşesi, hobisi haline geldi. Bunun sadece hobi olarak kalmasını istemeyenlere Türkiye’de ve dünyada birçok şef canlı bağlantılar ile yemek tarifleri veriyor. Bunların büyük oranı ücretsiz erişim yapılabilen platformlarda yer alıyor. Bir de restoranı kapalıyken hem işletmesini hem de çalışanlarını ayakta tutmaya çalışan şefler ve lokanta sahipleri var. Yurtdışında da önemli bazı isimler, yemek tariflerini 1 dolar karşılığında paylaşıyor. Bu uygulamalarla karantınadan sonra yeni şefler çıkabilir.

DRONE İLE KONUT SATIŞI

Pandemi ile emlak sektöründe teknolojik altyapı ve dijital değişimin de önü açıldı. Bu süreçte emlakçılar video, drone ve 360 derecelik sanal turlar ile gayrimenkul çekimlerini gerçekleştiriyor. Şirket toplantılarının video konferans ile yapılması, müşterilerin evdeyken danışmanların daire içerisinde sunumları yapması, tapu dairelerine gidilmeden web tapu uygulamasından tapu işlemlerinin yürütülebilmesi gayrimenkul sektörüne bakiş açısını değiştirdi.

SANAL MARKET İŞLETMECİLİĞİ

Perakende sektörü yöneticileri de salgınla birlikte sanal market

SEO bilen kazanacak

İnternet dünyasının da kendine has bir dili ve kuralları var. Üretilen milyonlarca içeriğin belli kriterlerden geçirilmesi ve en doğru bilgilerin

aktarılabilmesi için çalışan arama motorlarında amaç, bilgi kirliliğini en aza indirmek. Bu sebeple yazılan her içerik belirli kurallara bağlı olmak zorunda.

İşte bu kuralları bilen, takip eden ve dijital alanda sizi arama motorlarında üst seviyelere taşımak için çalışan kişilere de SEO uzmanı deniyor.

işletmeciliğine yöneldi. Bu dönemde alışverişin çoğu internet üzerinden yapıldığından perakende satış noktalarının ve bu tür mekanların ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurgulanmış tüm diğer servis sağlayıcı kişi ve kurumlar robotik, sanal sistemlerle yer değiştirmeye başlayabilir. Tüm bu sistemlerin yöneticiliği, sorumlu sanal market işletmeciliği olacak.

ELEKTRONİK GAZETECİLİK

Ekolojik nedenlerden dolayı kağıttan öğrenmenin yerini dijital gazetecilik, mobil yayınlar alabilir. Statik haberlerin, fotoğrafların yerini hareketli, sesli yayınlara bırakması mümkün. Sanal gazetecilik ile erişimleri, içerikleri, zamanlaması da kişisel tercihlere göre seçilebilme şansı doğurur.

BİRİ VERİLERİNİZİ KORUSUN

Sosyal medya hesaplarında yapılan paylaşımlar, alışveriş siteleri verilen kredi kartı bilgileri gibi gün içinde pek çok özel veriyi dünyaya açıyoruz. Şirketler, dijital ortamda sakladıkları tüm

bilgilerin kötü niyetli kullanıcılar tarafından ele geçirilmesi tehlikesiyle karşı karşıya. Maddi ve manevi kayba neden olan siber saldırıların sayısı sürekli artıyor. Bu nedenle siber güvenlik uzmanlarına olan ihtiyaç da sürekli artıyor.

PAZARLAMANIN DİJİTAL UZMANI

Şirketlerin departmanları arasında dijital pazarlama da yer almaya başladı. Şirketin dijital ortamda marka bilinirliğinin artırılması ve potansiyel kitlenin müşteriye dönüştürülmesinden sorumlu olan dijital pazarlama uzmanının, özellikle arama motoru pazarlaması, e-ticaret sitesinin geliştirilmesi, e-posta pazarlaması, video pazarlaması gibi yeni pazarlama modellerini kullanması gerekiyor.

Aile şirketlerini sarsan ‘virüs’

Aile şirketleri, küresel salgın krizine farklı tepkiler veriyor. Bir tarafta krizin altında kalacağını düşünen, küçülme hesaplarıyla boğuşanlar, öte yanda yeni dönemin pazarları için organizasyonunda düzenlemeler yapan, e-ticaret yöntemlerini geliştiren, ulusal ve uluslararası destekleri izleyenler var. Ticari kurumlar, büyük krizler karşısında ya batıyor ya küçülüp durumlarını koruyor yahut krizi fırsata çevirerek büyüyor. Elbette bu süreçte kurumun büyüklüğü, öz kaynak yapısı, sektörü, pazarı gibi değişkenler etkili. Ancak aile şirketleri için belirleyici olan aile ilişkileridir.

Unutmayalım ki, düşen insanın kalkmayı öğrenmesi gibi krizler de sosyal sistemlerin güçlenmesini sağlar. Dolayısıyla kriz için kaygı ve korku duyulmalı; zira bunlar bünyeyi mantık kurallarıyla korumak için gerekli. Ancak gereksiz telaş ve karamsar bir ruh hali, kurumda ciddi zararlar yol açabilir.

Aile şirketinin bilim kurulu
Öncelikle kurumdaki sürekliliğin sağlanması için gerekli maddi önlemler alınmalı. Özellikle çalışanların kendilerini güvende hissetmeleri ve aidiyetlerinin özenle pekiştirilmesi tam da bu dönemlerde çok gerekli. Kriz dönemleri, sanıldığının aksine aile şirketlerinin yeniden yapılanması, kurumsallaşması, aile şirketi anayasasının hazırlanması yahut güncellenmesi, nicedir ertelenen iç düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve kurumun bir kurallar zincirine kavuşturulması bakımından önemli bir fırsat.

Kriz dönemlerinde alınan kararlar daha önemli ve belirleyici olduğundan aile üyelerinin, profesyonel yöneticileriyle birlikte zihinsel potansiyellerini mümkün olduğunca işe odaklamaları ve teknolojiyen faydalanarak toplantılarını daha sık yapmaları önemli. Kurumun, bir danışmanla yahut kurum içinden ve dışından katılımcıların olduğu bir bilim kurulu ile yeni döneme hazırlanması, sorular sorması, cevaplar araması çok önemli.

Aile şirketlerinin en önemli avantajları; aile olmanın sağladığı birlik, ortak akılla hızlı karar vermek ve girişimci olma. Ancak aile ilişkileri bozulduğunda, bu avantajlar dezavantaja dönüşür.

Aile ilişkileri belirleyici
Şu halde küresel salgının sunduğu düşünme fırsatını değerlendirip aile şirketini geriye götürdüğü kanıtlanan olumsuz aile ilişkilerini gözden geçirmek en elzem iş olmalı. Aile üyesi hissedarları kıyasıya mücadelede sokabilen kâr paylarının, maaşların, arabaların, evlerin kalıcı değerler olmadığını fiilen yaşadığımız bir zamanda şu sorulara yanıt verilmesini önemsiyoruz.

Aile şirketinin lideri belirgin ve ehil mi? Liderin iradesi altında kenetlenilebiliyor muyuz? Aile ve kurumda verilen kararlar, tek elden mi alınıyor yoksa bir müzakere süreci mi? Özellikle işin içinde olan aile üyeleri arasında iletişim kanalları açık mı, yoksa herkes kendi devletini kurmanın peşinde mi? Kurumdan nemalanan aile üyeleri arasında hak, adalet gözetiliyor mu ve kişilik haklarına saygı var mı? Yeni kuşakların hayatlarının odağında maddi değerler mi yoksa ahlak mı baskın? Yeni kuşaklar aile ve kurum için neler yapıyor, harcama ve yaşam alışkanlıkları nasıl?

Aile şirketinin sürdürülebilirliğinin teminatı olan herkesin üzerinde uzlaştığı, aile ve kurum için belirleyici olan bir kurallar zinciri, bir anayasası var mı? Aile şirketinin; kendini ve aile üyelerini büyütmenin dışında çalışanlarına, çevresine, topluma ve devlete karşı gerçekten bir sosyal sorumluluğu ve katma değeri var mı? Aile şirketi, görünür alırların mı yoksa görünmez duaların mı peşinde? Çalışan hissedarlar ve aile üyelerinin maaşları, kâr payları ve yan gelirleri tanımlanmış, harcamaları takip ediliyor mu ve hissedarlar arasında hesap mutabakatı yapılıyor mu?

Soruları ve cevapları çoğaltmanız mümkün. Unutmayalım ki, bedenimizin küresel salgın virüsü karşısındaki acizliğiyle aile şirketi üyelerinin manayı unutarak maddeye, ‘biz’i unutarak ‘ben’ virüsüne yakalanmalarıyla oluşan acizlik aynıdır.

Piyasalar artık sağlıktaki gelişmeleri fiyatlıyor

İstanbul Ticaret Üniversitesi Finans Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Serkan Çankaya, Covid-19 salgınının sağlık ve ekonomi açısından adeta çifte krize dönüştüğünü söyledi. Çankaya, "Salgın anlayışı bireylerin yaşam tarzına, ekonomiye ve finansal piyasalara oldukça güçlü bir şekilde yansdı" dedi.

HAMİT KARDAŞ

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Finans Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Serkan Çankaya, uluslararası istatistik kuruluşlarından Statista tarafından dünyanın dört büyük ülkesinde yaşayan hanehalkı üzerinde yapılan 'COVID-19 Günlük Barometresi' adlı anket sonuçlarını değerlendirdi. Anketlerin iş dünyasının karar verme süreçlerine yön verebilmek adına günlük olarak güncellendiğini kaydeden Doç. Dr. Çankaya, bireylerin davranışsal etkilerine ilişkin de önemli ipuçlarını ortaya koyduğunun altını çizdi.

YİYECEK KİTLİĞİ KAYGISI

Ankete göre, aile bireylerinin sağlığı hakkında duyulan kaygı ile ülke ekonomisi hakkında duyulan endişenin, özellikle Çin ve ABD'de eşit seviyede olduğunu ifade eden Doç. Dr. Çankaya, "Çin ve ABD'deki katılımcıların, ülkelerinin ekonomik istikrarı açısından duydukları kaygı oldukça yakın seviyelerde. İki ülkedeki kaygı, Almanya ve

Birleşik Krallık sonuçlarına göre daha yüksek seyrediyor. Dünyanın en büyük ekonomilerinden ABD'nin yiyecek kıtlığı kaygısının en çok hissedilen ülke olması ilgi çekici. Çin'de ise iş güvenliği endişesi en belirgin seviyede" dedi.

TOPLUM SOSYOLOJİSİ HAKIM

Geleneksel iktisat ve finans teorilerinin özellikle içinde bulunduğumuz kriz dönemlerini doğru bir şekilde modelleyemediğinin görüldüğünü belirten Doç. Dr. Çankaya, "Ancak bireylerin koronavirüs salgınını algılayışı finansal piyasalara oldukça güçlü bir şekilde yansdı. Belirsizliğin zirve yaptığı kriz

dönemlerinde akademik çevrelerde ve piyasalarda davranışsal iktisat ve davranışsal finans yaklaşımları, gerek bireysel gerekse kurumsal yatırımcı çevrelerinde oldukça ilgi çekiyor. Bu akıma göre yatırımcılar geleneksel teorisinin ileri sürdüğü gibi her zaman rasyonel kararlar almıyor. Bu kararlarda bireylerin psikolojik faktörleri ve toplum sosyolojisi etkin oluyor" diye konuştu.

ÇİFTE KRİZE DÖNÜŞTÜ

Hisse senedi piyasalarında spekülasyon kriz dönemlerinde etkili olan psikolojik faktörlere de dikkat çeken Doç. Dr. Çankaya, sözlerini şöyle sürdürdü: "Yatırımcılarda oluşan güven yoksunluğu ortamının diğer yatırımcılar tarafından beslenerek yayılması, hisse fiyatlarının düşmesine sebep olur. Korku ve panik ortamı ile hisse sahibi yatırımcıların duyduğu pişmanlık, durumun daha kötüleşeceği beklentisi ve daha alt seviyelerde satamama endişesi, ikinci bir satış dalgası ile neticelenebilir. Piyasa katılımcılarının sürecin normalize olmasına yönelik algısına bağlı olarak toparlanma, ülke hisse senedi piyasalarına göre farklılık gösterir. Ancak bu tip bir kriz daha önce örneğine çok rastlamadığımız bir yapıya sahip. Her ne kadar sağlık krizi olarak başlamış olsa da global bir ekonomik krize evrilip adeta çifte kriz haline aldı."

Krizin mucizevi bir ilacı yok!

Davranışsal ekonominin duayenlerinden Robert Shiller'in içinde bulunduğumuz krizi 1929 Büyük Buhranı dönemine benzettiğini hatırlatan Doç. Dr. Çankaya, şöyle konuştu: "Shiller'e göre bu kriz kolektif hafızada on yıllar boyunca yer ederek insanları daha çok riskten kaçınır hale getirebilecek. Yatırımcıların bu tutumu, hisse senedi değerlemelerinin daha düşük seyretmesine sebep olabilecek. Özetle, içinde bulunduğumuz bu zor dönemin mucizevi bir ilacı yok. Elden geldiği ölçüde her türlü bilgiyi ve faktörü, alacağımız finansal kararlara dahil ederek sükkunet içerisinde, sağduyu ile optimum kararlar vermeye gayret etmek önem arz ediyor."

COVID-19 / koronavirüsü pandemisi hakkında temel kaygı ve endişeler

	Çin	Almanya	Birleşik Krallık	ABD
Ailemin sağlığı	70	67	73	70
Ülkemin ekonomik istikrarı	71	58	51	70
Kendi fiziksel sağlığım	64	50	50	53
Ebeveynlerimin / İleri yaştaki dostlarımla sağlığı	52	50	51	51
Kendi ekonomik durumum	50	36	36	49
Yiyecek kıtlığı	26	18	31	42
Ülkemin politik istikrarı	35	26	17	31
Akil sağlığım	22	23	33	28
İş güvenliğim	37	21	25	24
İşyan veya yağmalama	9	15	10	15
Diğer	0	0	0	0
Fikrim yok	0	2	3	1

Source: Statista Anketi • Created with Datawrapper

COVID-19'un kendilerine veya aile bireylerine finansal etkisi olacağını düşünenlerin 14 Mart 2020 itibarıyla oranı

Avustralya	65
Kanada	60
Fransa	54
Almanya	40
İtalya	75
Japonya	68
Rusya	63
Birleşik Krallık	50
ABD	57
Vietnam	89
Çin	89
Hindistan	75

Source: Statista • Created with Datawrapper

Global endekslerde koronavirüs dönemindeki değişim (%)

1 Ocak - 17 Nisan 2020

ATG (Yunanistan)	-34.81
IBEX 35 (İspanya)	-29.1
FTSE MIB (İtalya)	-28.45
CAC 40 (Fransa)	-25.53
FTSE 100 (Birleşik Krallık)	-23.9
Stoxx 600 (Avrupa)	-20.55
DAX 30 (Almanya)	-19.8
STI (Singapore)	-18.44
AEX (Hollanda)	-17.47
Nikkei 225 (Japonya)	-15.89
BIST100 (Türkiye)	-15.31
Hang Seng (Hong Kong)	-14.59
MSCI World Index (global)	-14.46
KOSPI (Güney Kore)	-11.98
S&P500 (ABD)	-11.77
SMI (İsviçre)	-10.16
CSI 300 (Çin)	-7.53

Source: Thomson Reuters • Created with Datawrapper

TİCARET akademisyenlerinin makalesi en prestijli endekste

AKILLI telefon bağımlılığına karşı farkındalık oluşturmak amacıyla başlatılan Bilinçliyiz Biz projesi kapsamında İstanbul Ticaret Üniversitesi akademisyenleri tarafından hazırlanan makale, akademideki en prestijli endeks olan Web of Science (SSCI) Q1'deki bir dergide yayınlandı.

Akıllı telefon bağımlılığına neden olan pazarlama tekniklerinin 'ters yönde' kullanılması esasına dayanan ve özgün bir yaklaşım sunan makaleyi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Adnan Veyssel Ertemel ve Dr. Ela Arı yazdı. 'Problematic Akıllı Telefon Bağımlılığına Bir Pazarlama Yaklaşımı'

başlığını taşıyan makale SSCI endeksi ilk çeyrekte (Q1) yer alan İsviçre merkezli International Journal of Environmental Research and Public Health dergisinin 'Internet ve Akıllı Telefon Kaynaklı Sağlık Problemleri' başlıklı özel sayısında yayınlandı.

Dr. Ertemel, çalışma sonuçlarının bu ölçüde saygın bir dergide yayınlanmasının projelerinin uluslararası çapta özgün olduğunun teyidi olduğunu belirterek, "Bu gelişme bizi daha da yüreklandırı. Çağımızın bu hastalığıyla mücadele noktasında farklı projeler geliştirmek istiyoruz ve bu konuda farklı kurumlarla işbirliğine açgöz" dedi.

DEMİRYOLUNDA aselsan'la dev işbirliği

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi ve ASELSAN, demiryolu sektöründe yurtdışı bağımlılığını azaltmak, yerli ve milli çözümler ortaya koymak üzere Ar-Ge faaliyetleri yürütülmesi için işbirliği protokolü imzaladı. Protokole göre, yurtdışı demiryolu ana hat sinyalizasyon ihtiyaçlarına dair analiz ve raporlamalar, İstanbul Ticaret Üniversitesi tarafından yapılacak. Raporlama çalışmaları, İstanbul Ticaret Üniversitesi Ulaştırma Sistemleri ve Uygulama Araştırma Merkez Müdürü Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı'nın koordinatörlüğünde, uzman öğretim üyeleri tarafından gerçekleştirilecek.

AR-GE ÇALIŞMALARI

Protokol ile yüksek teknolojiyi yerli ve milli sistemlerin TCDD hatlarında kullanılması yönünde önemli bir adım atılması bekleniyor. Bu kapsamda özellikle demiryolu iletişim altyapıları ve akıllı şehir

uygulamaları konularında İstanbul Ticaret Üniversitesi ve ASELSAN'ın birlikte yürüteceği bilimsel ve teknolojik araştırmalar ve eğitime yönelik çalışmalar, bu çalışmalara imkan sağlayacak laboratuvar, test ve karakterizasyon

altyapılarının karşılıklı kullanımı, seminer, çalıştay, konferans, tanıtım etkinlikleri düzenlenmesi, makale ve benzeri bilimsel yayınlar üretilmesi, patentler ile faydalı modeller geliştirilmesi hedefleniyor.

Yerli ve milli çözüm

Türkiye'de 2019 yılında 60 milyar TL'lik kamu yatırım bütçesinin 20.3 milyar TL'si ulaştırma ve haberleşme sektörüne ayrıldı. Yatırımlardan yüzde 37 gibi önemli oranda pay alan demiryolu sektörünün ve özelde yüksek hızlı tren hatlarının gelişimine özel önem veriliyor. Bu çerçevede demiryolu hizmet kapasitesinin ve hat işletme hızlarının daha da artırılması, özellikle yolcu ve yük taşımacılığında birim yatırım ve işletme maliyetlerin düşürülmesi hedefleniyor. Yerli ve milli kavramlarının önemi vurgulanarak, Ar-Ge çalışmalarının yapılması teşvik ediliyor.

Oyuncakta yerli oyun dönemi

Dünyanın bir numaralı oyuncak üreticisi Çin, küresel salgın ile birlikte ürünlerini ihraç edemez hale geldi. Bu durumun Türkiye dahil birçok ülkede yerli üretimi ön plana çıkarması bekleniyor. Sektör temsilcileri, Türkiye'deki yapboz üreten firmaların kapasitelerini şimdiden yüzde 100 artırdığını söylüyor.

SÜMEYRA YARIŞ TOPAL

DÜNYAYI tehdit eden ve insanları evlerinde vakit geçirmeye mecbur eden Covid-19 ile birlikte çocuklara getirilen sokağa çıkma yasağı sonrası oyuncak satışları arttı. Ancak dünyanın bir numaralı oyuncak üreticisi Çin'in hastalığın merkezi olması, Çin'den gelen oyuncaklarla ilgili ek tedbirler alınmasını zorunlu hale getirdi. Geçtiğimiz yıl dünya oyuncak pazarının yüzde 55'ini elinde bulunduran Çin'in piyasadaki payı giderek düşüyor. Bu gelişmeyle birlikte Türkiye dahi birçok ülkede oyuncakta yerli üretimin artması bekleniyor.

Sektör temsilcileri ise yaşanan durumu, "Pazarın hakimi Çin'den gelen ithalatın durdurulması, yerel üreticilerin önünü açacak" şeklinde yorumladı.

KİŞİ BAŞI 20 DOLAR

Türkiye'de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı verilerine göre 156 oyuncak firması faaliyet gösteriyor. Türk Plastik Sanayicileri Araştırma ve Geliştirme Eğitim Vakfı'nın (PAGEV) 2019 Türkiye Oyuncak Sektörü İzleme Raporu'na göre Türkiye'de oyuncak tüketiminin yüzde 69'unu ithal oyuncaklar oluşturuyor. Avrupa genelinde çocuk başına düşen oyuncak tüketimi ortalama 272 dolarken Türkiye'de bu rakam 20 dolar. Bu durum çocuk nüfusunun ortalamanın üzerinde olduğu Türkiye'de sektör potansiyelinin yüksek olduğunu gösteriyor.

YAPBOZ SEKTÖRÜ

Covid-19 sonrası tüm dünyada artan oyuncak satışlarından en büyük payı evlerde ailece oynanan oyunlar aldı. Türkiye'deki yapboz üreticisi firmalar kapasitelerini yüzde 100'e varan oranda artırdı. Türkiye Oyuncakçılar Derneği'nin verdiği bilgilere göre evde geçirilen vakitlerde yapboz satışları üç kat arttı. Sektör mensuplarından alınan bilgilere göre; legolar, ev tipi kaydıraklar, top havuzları da evde çocukları ile kaliteli vakit geçirmek isteyenlerin ilk tercihi.

En büyük alıcı İngiltere

Türkiye, iç pazarda ürettiği oyuncakların yaklaşık yüzde 26'sını ihraç ediyor. PAGEV'in raporuna göre Türkiye'de yerel oyuncak üretiminin yüzde 70'ini plastik oyuncaklar oluşturuyor. Türkiye'de üretilen oyuncakların en büyük alıcısı İngiltere. Bu ülkeyi Irak ve Yunanistan takip ediyor. İhraç edilen oyuncakların yüzde 90'ını plastik oyuncaklar oluştururken, son birkaç yıldır uzaktan kumandalı araba gibi oyuncakların da satışı gerçekleştiriliyor.

Oyuncakta OSB atılımı

2022 yılında açılması planlanan Oyuncakçılar İhtisas Özel Organize Sanayi Bölgesi'nin de yerli oyuncak sektörü için bir nefes olması öngörülüyor. Kırklareli'nin Vize ilçesinde açılması beklenen OSB'de yüzde 45 yatırım indirimi, yüzde 30 indirimli ve kesintisiz elektrik tedariki sağlanmasının katma değerli oyuncak üretimine hız kazandırması bekleniyor.

TÜRKİYE'NİN PAYI BİNDE 1

Türkiye geçtiğimiz yıl TÜİK geçici verilerine göre 28 milyon 369 bin dolarlık oyuncak ihracatı gerçekleştirdi. Dünya oyuncak ihracatında 43. sırada bulunan Türkiye, bu pazardan yalnızca binde 1'lik bir pay alıyor. Oyuncak pazarının yüzde 55'ine hakim Çin'in en yakın rakibi Çekya bile bu pazardan yüzde 5 pay alırken, gözler üretim merkezinin değişip değişmeyeceğine çevrildi.

SİZ GELMEYİN BİZ GÖNDERELİM!

www.ito.org.tr

Hem pratik hem daha hesaplı!

FAALİYET BELGESİ ve TİCARET SİCİL GAZETESİ SURETİ

E-imzalı belgenizi internetten gönderelim!

Ozon, Covid-19'a meydan okuyor

Dünyanın en güçlü ve doğal temizleyicisi ozon, Covid-19'a meydan okuyor. Teknopark İstanbul firmalarından Mikrosay'ın patentli sistemi Triovita, ürettiği ozon ile hava ve sudaki virüs, bakteri ve kimyasal kalıntıları ortadan kaldırıyor. Doktor ve eczacıların yoğun talebini karşılamak için üretimini hızlandıran firma, Triovita'yı çeşitli ülkelere ihraç ediyor.

SOYHAN ALPASLAN

TEKNOPARK İstanbul firmalarından Mikrosay Elektronik Yazılım Enerji Sanayi A.Ş., Covid-19'a ozon sistemleri ile meydan okuyor. Mikrosay'ın patentli sistemi Triovita, ozon üreterek havada ve sudaki bakteri, virüs ve kimyasal kalıntıyı yok ediyor. Covid-19 salgınına bireysel çözüm arayan hekim ve eczacıların yoğun taleplerini karşılamak için üretimini hızlandıran Mikrosay, ozon üreten bu sistemlerin ihracatını da yapıyor. ABD'de de şirket kuran Mikrosay'ın elektronik sistem tasarımı ve üretimlerini Türk mühendisler gerçekleştiriyor. Müşteriye özel embedded (gömülü) mikroişlemcili devre- sistem tasarımları, küçük ev aletleri, beyaz eşya üretimi ve program geliştirme yapan firma, endüstride, akıllı binalarda yerli otomasyon döneminin de mimarı. Mikrosay, parmak izi, akıllı kart, GPS-GPRS uygulamaları alanında da hizmet veriyor. Firmanın 1999'da geliştirdiği ilk yerli ve gerçek zamanlı SCADA (uzaktan kontrol ve gözleme sistemi) programı TEOS'u, Türkiye'nin en büyük kamu ve sanayi kuruluşları kullanıyor.

EN GÜÇLÜ DEZENFEKTAN

İstanbul Ticaret'in sorularını, Mikrosay Yönetim Kurulu Başkanı Elektrik Mühendisi Hasan Terzioğlu cevapladı. Terzioğlu, "Koronavirüs ile mücadelede dezenfektan olarak kullanılan kimyasallar, zehirler nereye gidiyor? Doğayı, toprağı, yer altı su kaynaklarını kirlettiklerini ve zehirlediklerini biliyoruz. Bu durum, yakın gelecekte çok büyük ve baş edilemez sıkıntılara neden olacak. Dünyanın en güçlü, en doğal, rakipsiz dezenfektanı ozondur" dedi.

KORUYUCU KALKAN

Ozon nedir?
Ozon (O3), oksijen (O2) molekülüne oksijen (O) atomunun bağlanması ile oluşan üç atomlu oksijendir. Oksijenin çok yüksek enerji taşıyan şekli diyebiliriz. Aktif oksijen olarak adlandırılır. Dünyada bilinen en etkili doğal temizleyici, mikrop öldürücü ve koku giderici olan ozon, aynı zamanda dünyanın etrafındaki koruyucu kalkanıdır.

DÜNYAYI OZON TEMİZLİYOR

Ozon nasıl oluşur?
Şimşek, yıldırım gibi doğa olayları sonucu yüksek enerji patlamalarıyla havadaki oksijen ozona dönüşür. Ozon oluşuktan kısa bir süre sonra hiçbir kalıntı bırakmadan tekrar oksijene dönüşür. Dünya sürekli bu doğa olayları ile yenilenir ve temizlenir.

VİRÜSLERİ ETKİSİZLEŞTİRİYOR

Ozon, koronavirüsü de yok ediyor mu?

Dünyanın en güçlü dezenfektanı olan ozon, virüsleri etkisiz hale getiriyor. Korona ile aynı aileden olan Sars ve Mers virüslerini yok ettiği kanıtlandı. Koronavirüsü öldürdüğü yönündeki çalışmalar resmîyet kazanmasa da Çin'deki salgında ozon tedavisinin yapıldığına dair bilgiler mevcut. Ozonun pnömoniye (zatürre) neden olan virüslere, bakterilere karşı etkili olduğu konusunda laboratuvar

Eczacı ve doktorlardan yoğun talep

Korona salgını sonrası Triovita ozon sistemlerine özellikle doktor ve eczacılardan yoğun talep gelmeye başladığını dile getiren Terzioğlu, "İşin bilimsel yönüne hakim olan eczacı ve hekimlerin talepleri ile stoklarımız tükendi. Yeni üretime başladık" dedi.

raporları var. Covid-19'un, ağır zatürre belirtileriyle örtüşen bir tablo ile seyrettiğini biliyoruz. Ozon, hastalıklı doku ve organlara ihtiyaç duydukları oksijen desteğini de verdiği için tedavi edici yönü ile ilaç gibi kullanılıyor. Örneğin açık yaraları kısa sürede iyileştirmede çok etkili.

HASTANELERDE YÜZDE 100 HİJYEN

Triovita, sağlık kuruluşlarında güvenle kullanılıyor mu?

Ameliyathanelerde, hastanelerde kullanımı son derece güvenli; önemli olan doğru kullanım. Hastanın yattığı bir oda ile boş bir odada dezenfeksiyon kullanım kriterleri farklılık gösterir. Hastaneler, sanayi kuruluşları gibi büyük alanlara özel tasarladığımız Triovita Herkül sistemi, ortamdaki havayı kullanarak ozon elde ediyor ve yüksek verim sağlıyor. Daha sonra bu ozon, oksijene dönüşüyor. Sistemlerimizi bugünkü düzey ve verimliliğine ulaştırıp, optimum miktarı yakalayana dek epeyce test ve çalışma yapmış bulunuyoruz.

TARIM İLACINI DA YOK EDİYOR

Suyu nasıl temizliyor?

Havuzlar, su depoları gibi büyük su hacmine sahip mekânlar için sistemlerimiz farklı. Ev, ofis, okul, kafe gibi mekânlarda kullanılabilecek Triovita sistemlerinde hem su hem hava temizleme özelliklerini aynı cihazda birleştirdik. Sebe ve meyvelerin üstüne çıkacak kadar su koyduktan sonra cihazın hortumunu suya sokmak ve 20 dakika beklemek yeterli. Sadece bakteri virüsleri değil, aynı zamanda pestisitlerin (tarım ilaçları) kalıntılarını da yok ediyor. Havuzlarda, şehir sularının dezenfeksiyonunda, farklı amaçlarla kullanılan su depolarında tam bir temizlik ve arınma sağlıyor. Tat, renk ve koku giderme işlemlerinde de kullanılıyor. Gelişmiş ülkelerde su temizliğinde ozon kullanılıyor; tabi ki klor kullanımı yasak.

GIYSİLER DE TEMİZLENİYOR

Giysiler ozonla nasıl dezenfekte ediliyor?

Biz ailece, gün içinde kullandığımız giysilerimizi evimizin en küçük odasına koyuyor ve kapısını kapatıyoruz. Zaman ve miktar ayarlı Triovita yaklaşık yarım saatte gereken hijyeni sağlamış oluyor. Triovita sistemi, araçların içine sinen sigara gibi istenmeyen kokuları yok etmede de çok etkili. Aracın çakmağından veya dışarıdan enerji alarak hem kokuları gideriyor hem dezenfeksiyon yapıyor.

Depolama maliyeti yok

Hasan Terzioğlu, "Triovita, ürettiği ozon ile havada ve sudaki virüsleri, e-coli, tüberküloz, koliform gibi bakterileri, koku, küf, mantar gibi gözle

görülemeyen zararlı molekülleri yok ediyor. Böylece salgın hastalıkların oluşmasını ve yayılmasını engelliyor. Çevre dostu, kimyasal içermiyor, kalıntı bırakmıyor.

En geç 90 dakika sonunda yeniden oksijene dönüşüyor. Her türlü gıdada kullanımı güvenli. Yerinde ürettiği için depolama maliyeti yok" dedi.

SIAL 2020 ULUSLARARASI GIDA FUARI

Paris-Fransa
18-22 Ekim 2020

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

TÜRKİYE MİLLİ İŞTİRAKİ İLE SIAL 2020'DE YERİNİZİ ALIN!

KATILIMCI

- 119 ülkeden 7.200 katılımcı
- %87 uluslararası katılımcı
- **Katılımcı ilk 10 ülke**
 - Fransa
 - Çin
 - İtalya
 - Belçika
 - İspanya
 - Yunanistan
 - **Türkiye**
 - Almanya
 - Hollanda
 - Polonya

TÜRKİYE MİLLİ STANTLARININ YER ALACAĞI İHTİSAS SALONLARI

- Genel gıda
- Bisküvi, çikolata, şekerleme
- Dondurulmuş gıda
- Gıda teknolojileri ve ekipmanları
- İçecekler
- Et ve kümes hayvanları
- Organik gıda

ZİYARETÇİ GRAFİĞİNDE ÖNE ÇIKAN COĞRAFYALAR

- 200 farklı ülkeden ziyaretçi
- %73 uluslararası ziyaretçi
- Afrika
- Amerika
- Asya Kitası
- Avrupa Birliği
- Orta Doğu

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant inşaatı ve aydınlatma
- Nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğunda ve web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştirak Kataloğu'nda firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, iletişim araçları ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri takibi

SIAL 2020 KATILIM BEDELİ

- Katılım bedeli 5.670 TL/m²
- Talep edilen her m² için ön ödeme olarak 2.000 TL ödenmelidir.
- Minimum stant alanı 12 m²'dir.
- İlk ödemeye ilişkin örnek : 12 m² talep ediliyor ise 2.000 TL x 12 m² = 24.000 TL ödenmesi gerekmektedir.
- Banka dekontu üzerinde yer alan tarih ve saat dikkate alınarak bir sıralama gerçekleştirilecek, bu sıralama çerçevesinde firmalarımıza stant seçim hakkı tanınacaktır.
- Ödemelerde tam firma unvanı ile "SIAL PARIS 2020" belirtilmeli ve ödemeler katılımcı firmanın banka hesabından Oda'mız hesabına havale ile yapılmalıdır.

BANKA BİLGİLERİ

Hesap Adı : İSTANBUL TİCARET ODASI
Banka : YAPI KREDİ BANKASI
Şube : SULTANHAMAM - İSTANBUL
Kodu : 055
TL Hesap No : 60614779
IBAN : TR29 0006 7010 0000 0060 6147 79

Teşekkür eder, saygılar sunarız.

Şeyma Pekcan / Sibel Tayanç / Aylin Odabas

Tel : 455 65 07 - 455 61 11 - 455 61 07
GSM : 0533 959 30 57 / Faks: 0212 520 15 26
E-Posta : seyma.pekcan@ito.org.tr - sibel.tayanca@ito.org.tr
aylin.odabas@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ito_kurumsal

DİJİTAL KÖŞE

Adnan ERTEMEL

Blockchain
(kayıt zinciri)
teknolojisi

Bir dünya hayal edin... Size ait her türlü verinin ne zaman, kim tarafından, ne amaçla kullanıldığını sorgulayıp bildiğiniz gerçek anlamda şeffaf bir dünya... Devlet dahil hiçbir merkezi yapının sizden habersiz, sizin hakkınızda bilgi toplayamadığı ve atılan her adımın kanun karşısında hesabının sorulabildiği bir dünya...

Güven protokolü

Bu dünya blockchain teknolojisiyle mümkün... Blockchain teknolojisi, dijital dünyanın eksik kalan en önemli halkasını yani güven boyutunu tesis etmeyi vad ediyor. Mevcut internetin üzerine eklenen yeni bir 'güven protokolü' olarak tanımlanabilecek blockchain teknolojisi, normal zamanlarda az da olsa birbirlerine güven problemi olan tarafların aralarındaki her türlü (evet her türlü) işlemi, güven protokolü sayesinde gerçekleştirebilmesini mümkün kılıyor. Dijitalleşme ve internet altyapısına yeni bir boyutu – zaman boyutunu ekleyen ve Türkçe 'kayıt-zinciri' olarak adlandırılacak blockchain teknolojisi, kırılması mümkün olmayan kayıt zincirlerinin içerisinde belirli bir bilgi parçasını kronolojik olarak tarihçesiyle beraber tutarak taraflar arasındaki şeffaflığı üçüncü bir partiye ihtiyaç bırakmayacak şekilde sağlıyor. Aynı zamanda merkeziyetsiz bir açık defter mantığında çalışabilen bitcoin dahil binlerce kripto proje, blockchain teknolojisi üzerine bina edilmiş. Bitcoin özelinde kayıt zinciri, kimin kime kaç bitcoin gönderdiği bilgisini yani dijital parayı tutarken bambaşka amaçlar için de aynı mantıkla kullanılabiliyor. Örneğin, blockchain tabanlı bir proje olan Everledger, bir değerli mücevher mağazasında elinize aldığınız bir elmasın orijinal olup olmadığını, mağazaya gelene kadarki süreçte kimlerin elinden geçtiğini, hatta üretim sürecinde çocuk işçi çalıştırılıp çalıştırılmadığını gizlenemez ve geri döndürülemez zaman kayıtlarıyla beraber sunuyor.

Veriler gerçek sahibinde

Aynı şeffaf süreç, size ait olan; yüz tanıma kameraları, sağlık kayıtları, gerçek zamanlı konum bilginizi, giyilebilir (ya da vücut içine yerleştirilebilir) sensörlü cihazlarla elde edilen size ait kişisel verileri pandemi gibi olağandışı zamanlar dahil herhangi bir zamanda tam olarak kim tarafından hangi amaçla kullanıldığını belirlemek için de kullanılabilir. Verinin olması gerektiği gibi gerçek sahibinde yani bireylerde olduğu böyle bir dünyada bireylerin kişisel verilerini saklanması konusunda zihinlerindeki soru işaretleri de doğal olarak ortadan kalkacak.

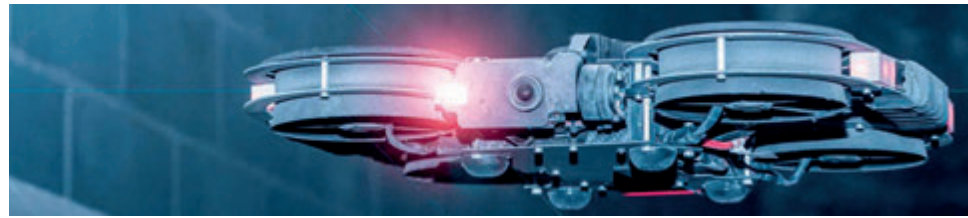
Oysa günümüzde, devletler bir yana Facebook gibi şirketlerin bile kişisel verimizle ne yaptığını bilmiyor ve sorgulayamıyoruz. Bir süre önce yaşanan ve Facebook'u zor durumda bırakan Cambridge Analytica skandalı çok sayıda kullanıcının kişisel verisini amacı dışında kullanarak kullanıcılara farkında olamayacakları ölçüde kişiselleştirilmiş ve reddedemeyecekleri tarzda teklifler sunulabildiğini gözler önüne sermişti.

Geçtiğimiz yazıda değindiğimiz gibi pandemi gibi olağanüstü zamanlarda da sağlığımız için kişisel verilerden feragat etmememiz mümkün... Yeter ki, karar vericiler dürüst olsun...

Bitkilerimizin sağlığını artık 'cep'ten takip edebiliriz

Çilek ve
İspanakta
test edildi

Araştırmacılar çilek, ıspanak, roka, marul, su teresi ve kuzu kulağında sistemi test etti. Test sonucunda değişik türlerin farklı dalga formları ürettiğini gördüler. Bu farklılığın her bitkinin cevabının hasara karşı koyma kabiliyeti ile ilişkili olduğu ve buna bağlı olarak ortaya çıktığı düşünülüyor.

Drone ile Covid-19 DEZENFEKSİYONU

YAŞAM mahallerini, açık ve kapalı ortamları Covid-19'dan dezenfekte etmek için kullanılabilecek UVC ışık teknolojisine sahip yeni bir drone geliştirildi. Aertos 120-UVC adlı drone, C-band ultraviole (UVC) ışık yayarak çalıştığı alanda yüzde 99'dan fazla dezenfeksiyon sağlıyor. Aertos 120-UVC'deki yenilikçi teknolojiler sayesinde drone, koronavirus bulunan bir alana insanların girme gerekliliğini tamamen ortadan kaldırıyor. Bu sayede dezenfeksiyon işleri ile uğraşan insanlar enfekte olma riskinden kurtuluyor.

MAYIS'TA SATIŞTA

Drone ile özellikle hastane gibi mekanlarda işgücünden tasarruf sağlanarak çok büyük alanlar da kusursuz şekilde dezenfekte edilebiliyor. Üstelik bu yeni drone, sensörleri sayesinde diğer birçok drone'un ulaşamayacağı noktalara ulaşmayı başarabiliyor. Drone, 5 dakika boyunca bir yüzeyin yaklaşık iki metre üzerinde uçtuğunda, yaydığı ışınlarla 4 metrekaresel bir alanda dezenfeksiyon sağlıyor. Mayıs ayında satışa sunulacak drone, sağlık tesisleri, marketler, toplu ulaşım araçları, çalışma odaları ve okullar gibi kapalı mekanlarda rahatlıkla kullanılabilir.

Yapraklara takılan nano-sensörler sayesinde bitkilerin sağlık durumları akıllı telefonlardan da izlenebilecek. Nano-sensörler, ürün verimliliğini artırmak için yeni stratejiler geliştirilmesinde de kullanılabilecek.

AYŞE BAŞAK

YAPRAKLARA takılan karbon nano-tüpler, bir bitki hasar gördüğünde üretilen kimyasal sinyalleri algılamayı mümkün kıldı. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) mühendisleri, karbon nano-tüplerinden yapılmış sensörleri kullanarak bitkilerin yaralanma, enfeksiyon ve böcek saldırısı gibi streslere nasıl tepki verdiğini yakından takip etmenin bir yolunu geliştirdi.

GÜÇLÜ İÇ İLETİŞİM

Bitkiler, yapraklarından salgıladıkları hidrojen-peroksiti iletişim kurmak için kullanırlar. Bir yaprak yaralandıktan sonra yaralanma bölgesinden salınan hidrojen-peroksit, nöronların beynimizdeki elektriksel uyarıları iletmesine benzer şekilde yaprak boyunca yayılan bir dalga halinde ilerler. Bir bitki hücresi hidrojen-peroksiti serbest bıraktığında, bitişik hücreler içinde kalsiyum salınımını tetikler ki, bu da hücreleri daha fazla hidrojen-peroksit salmaya teşvik eder.

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) araştırma ekibi adına açıklama yapan Prof. Michael Strano, "Bitkiler, çok gelişmiş bir iç iletişime sahip

ve yaşadıkları herhangi bir soruna karşılık anında tepki veriyorlar" diyor.

VERİMLİLİĞİ
ARTIRILABİLİR

Yaprak hücrelerindeki hasarları onarmaya veya böcekler gibi yırtıcıları savuşturmaya yardımcı olacak bileşikler üretmeye teşvik eden bu sıkıntı sinyali, yeni sensörler sayesinde artık insanlar tarafından da tespit edilebiliyor. Nano-sensör, bitkilerin farklı stres türlerine nasıl tepki verdiğini incelemek için bilimsel araştırmalarda kullanılabileceği gibi halihazırda tarım bilimcilerinin mahsul verimlerini iyileştirmek için yeni stratejiler geliştirmelerine de yardımcı olabilir.

STRESE GÖRE TEPKİ

Araştırmacılar, her türün mekanik yaralanma, enfeksiyon, ısı veya ışık hasarı gibi stres türlerinin her birine farklı tepkiler verdiğini belirledi. Bu sonuçlar yakın gelecekte nano-sensörler sayesinde bitkilerin sağlık durumlarını çok daha yakından takip edebileceğimizi kanıtıyor. Hatta bu sinyallerin iletebileceği akıllı cep telefonumuzdan bile.

"1885'ten beri ekonomi basınının öncüsü
İstanbul Ticaret, şimdi
internette de önde..."

ŞEKİB AVDAGIÇ
İSTANBUL TİCARET ODASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

www.itohaber.com

Dilerseniz Türkçe, Dilerseniz İngilizce

www.istanbulticaret.org.tr

444 0 486

ito.org.tr

in f t i t /itokurumsal

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Franchisingde teknolojiye yatırım yapan kazanacak

Pandemi sonrası franchise sektöründe internete, teknolojiye yatırım yapan markalar kazanacak. Franchise sisteminde özellikle online satışlar konusunda çalışmalara hız verildi. İnsan ihtiyaçlarına odaklanan markalar bir adım önde olacak.

CEYHUN KUBURLU

KORONAVİRÜS salgını nedeniyle zincir markalar şubelerini kapattı. Bazı markalar paket servis hizmetlerini sürdürürken, yöneticileri de evde boş durmuyor. Şirketler, korona sonrası senaryolar için planlama yapıyor. Listenin başında mağazalar açıldıktan sonra izlenecek adımlar yer alıyor. Her bir mağazaya el dezenfektanları koymak, kasa önlerinde sosyal mesafe çizgileri çizmek ilk etapta alınması gereken önlemler arasında. Hatta bazı markalar bu tedbirleri faaliyette olan şubelerinde şimdiden uygulamaya başladı.

TÜRK MARKALARI HAZIRLIKLILIKLI

Markaların koronavirüs salgını sonrası için bir yandan da ciro ve kârlılık anlamında yapılacak çalışmalara odaklandığını belirten sektör temsilcileri, "Türk şirketleri bu tür durumlara karşı hem dayanıklı hem de hazırlıklı. Yani yabancı markaların yaşadığı zorluklarla Türk markaları çok daha önce karşılaştı. Yurtdışında da birçok fırsat karşınıza çıkacak. Türk markaları bu fırsatları değerlendirmek için de çalışmalarını sürdürüyor" dedi. "Özellikle markalaşma ve büyüme anlamında yeni fırsatlar bizleri bekliyor" diyen sektör temsilcileri, şöyle konuştu: "Bu fırsatlara hazır olan markalar açısından büyüme potansiyeli

de var. Markaların birçoğu ellerindeki ürünleri online satış ile eritmenin peşinde. İnternette satış konusunda da önemli adımlar atılıyor."

ONLINE SATIŞLAR HIZLANDI

Pandemi sonrası artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını belirten sektör temsilcileri, şunları dile getirdi: "Yeni dünyada internete, teknolojiye yatırım yapan markalar kazanacak. Bunun için de birçok markanın altyapı yatırımlarını hızlandırdığını gözlemliyoruz. Özellikle internet satışları konusunda çalışmalar hız kazandı. Teknolojiye yatırımın önem kazandığı bir dönem yaşıyoruz. İnsan ihtiyaçlarına odaklanan markalar bir adım önde olacak."

TEXWORLD PARIS 2020 AUTUMN

Paris-Fransa
14-17 EYLÜL 2020

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

47. TEXWORLD FUARI SİZİ İHRACATINIZI ARTIRMAYA ÇAĞIRIYOR!

TEXWORLD PARIS 2020 AUTUMN

- Avrupa'nın önde gelen aksesuar, hazır giyim, kumaş ve moda fuarı
- Toplam 3 hall-48.098 m² sergileme alanı
- 20 ülkeden 1038 katılımcı
- 14.862 ziyaretçi

ÖDEME PLANI

- Minimum stant alanı : 12 m²
- Katılım bedeli : 5.985 TL/m²
- 1. Ödeme : Talep edilen m²X 1.000 TL Başvuru ile birlikte
- 2. Ödeme : Kalan bedelin %50'si 22 Mayıs 2020
- 3. Ödeme : Bakiye Bedeli 21 Ağustos 2020
- Katılım sözleşmesi ile ödeme dekontunun Oda'mıza iletilmesi gerekmektedir.
- İlk ödemeye ilişkin banka dekontundaki tarih ve saat dikkate alınarak bir sıralama gerçekleştirilecek, stant seçimi hakkı tanınacaktır.

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Nakliye, gümrük, sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince iletişim ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri

BANKA BİLGİLERİ

Hesap Adı : İSTANBUL TİCARET ODASI
Banka : YAPI KREDİ BANKASI
Şube : SULTANHAMAM - İSTANBUL
Kodu : 055
TL Hesap No : 60614779
IBAN : TR29 0006 7010 0000 0060 6147 79

- Ödemeler firma banka hesabından tam firma ünvanı ve "TEXWORLD AUTUMN 2020 FUARI" ibaresi ile gerçekleştirilmelidir.

Teşekkür eder, saygılar sunarız.

Gülin Gürsoy / Esra Avcioğlu / Ruken Ayata Boztaş

Tel : 0212 455 61 17 / 0212 455 61 10 / 0 212 455 65 83
GSM : 0533 959 30 57 / Faks: 0212 520 15 26
E-Posta : gulin.gursoy@ito.org.tr / esra.avcioglu@ito.org.tr
ruken.ayata@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @itokurumsal

Markalar kampanyalara hazırlanıyor

Franchising

temsilcileri, markaların pandemiden en az zararlı çıkması için büyük kampanyalara hazırlandığını belirterek, şu bilgileri paylaştı: "İnsanları tekrar mağazalara çekmek kolay olmayacak. Ancak birçok hazır giyim markası dev kampanyalara ve indirimlere hazırlanıyor. Bunun yanı sıra yeme-içme sektörüyle de işbirliğine gidilmesi planlanıyor. Belli bir harcama limitinin üzerine yemek çekleri verilmesi de planlananlar arasında. Markalar ilk etapta müşterilerini tekrar geri kazanmaya çalışacak. Bunu yaparken de dükkan içlerinde tedbirleri almak zorundalar.

Kampanyalar yapılırken oluşacak yoğunluğun önüne geçmek için de çalışmalar sürüyor. Bundan sonraki süreçte en azından 6 aylık bir zaman diliminde markalar müşterilerine bu tür uyarıları yapmak zorunda kalacak. Mağaza içerisine belli sayıda müşteri alınacak. Tüm bunların alt yapı çalışmaları şu an yapılıyor. Yurtdışındaki örnekler de inceleniyor."

Koronavirüs ile robotlara talep arttı

KORONAVİRÜS ile birlikte ülkeler virüsün yayılışını durdurmak için insan etkileşimini kısıtlama yoluna giderken, robotlar insanlardan boşalan alanları dolduruyor.

HEMŞİRE ROBOT

Salgının en çok zarar verdiği ülkelerden İtalya'da, Tommy isimli hemşire robot doktorlara uzaktan hizmet imkanı tanıyor. Hastaların doktorlara mesaj iletmelerini sağlayan dokümanatik bir ekrana sahip robotlar, ayrıca birçok hasta verisini diğer personelle paylaşabiliyor.

Tunus'ta koronavirüs yasaklarına uymayarak sokağa çıkanlara, robot polislerle müdahale ediliyor. Güvenlik güçlerinin merkezden yönettiği robot polisler, sokağa çıkma yasağına uymayanlara kimlik soruyor. Çin'de ise robotlar koronavirüse karşı daha çok kamuya açık alanların dezenfekte edilmesinde kullanılıyor. Ülkenin bazı şehirlerinde el dezenfektanı deposu bulunan robotlar insanlara yaklaşıp dezenfektan sıkıyor, bazıları ise ateş ölçerek uyanlarda bulunuyor.

'Tetrobo' isimli robot, İstanbul Tıp Fakültesi Pandemi Servisi'ndeki hastalara yemek, ilaç, su gibi malzemelerin ulaştırılmasında kullanılacak.

Aileye ağıt yakarken insanlık eve döndü

Herkes korona salgını sonrası hayatın nasıl şekilleneceği konusunda fikir yürütmeye, hatta ahkâm kesmeye koyuldu. Bilimin her alanında, bütün sektörlerde, sosyal medyada, televizyon programlarında, evlerde, bürokraside, sanal cemaatlerde, toplumun bütün kesimlerinde -biraz da evde kalmanın tetiklemesi ile- yoğun bir çalışma var. Sadece gündelik hayatın değil; ailenin, toplumun, kültürün, eğitimin, iktisadın, siyasetin ve hatta devletlerin yeniden şekilleneceği konusunda nerdeyse ittifak oluşmuş durumda. Dünyada tüm devletler ve kuruluşlar -komple teorileri hariç- salgına karşı insanlık savunma hattı oluşturma durumunda. Herkesi tehdit eden bir konuma geldikinden bu dayanışmanın anlamı elbette büyük.

Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili

Tartışmanın başka bir boyutu; bu salgının etkilerinin de diğerleri gibi geçip geçmeyeceği yönünde. Bunun da geçici olduğunu söyleyenler rahat davranıyorlar fakat çoğunluk tedirgin ve bu kez farklı olduğu görüşündeler. Haksız da değiller. İlk kez bir salgın dolaşım itibariyle gerçekten küresel hale geldi. Birleşmiş Milletlere dahil ülkelerin hemen hemen tümünde etkili oldu. İfade ettiğimiz gibi hayatın her yanını etkisi altına aldı, bütün bilim dünyası harekete geçti. Bu konuda sosyolojik bilgi; toplumsal hafızanın zayıf olduğu yönünde. Evet, toplum çabuk unuttur, çoğunlukla arkasına değil, önüne bakar. Fakat bu kez sanki gerçekten farklı bir durum var. Salgın, birçok alanda toplumun her kesimini ilgilendirecek temel değişimlere yol açacak gibi görünüyor. Artık komple teorilerine açık küresel bir toplum var.

Evi yeniden keşfe çıktık

Buradan konuyu daraltalım ve başlığımıza dönelim. Tam da aile ve evin kutsallığına ağıt yakarken bu epidemi çıktı. Mekân olarak evi çokça kullanan bir aile geleneğine sahip olmamıza rağmen son yıllarda iyice artan ev dışı kullanım had safhaya gelmişti. Eve misafir kabul etmeme, davetleri dış mekânlarda verme, evde davet verilecekse de ikramları hazır halde dışarıdan temin etme, ailenin tüm bireylerinin buluşmalarını ev dışına taşıması ve aklınıza gelebilecek her türden buluşmalar evin dışına kaçmıştı.

Şimdi tabiri caiz ise korona oldukça eşitlikçi görünüyor. Evi kutsayanları da evi dışlayanları da ve her ikisinin arasındakileri de eve mahkum etti. Toplum olarak evi yeniden keşfe çıktık. Resmi mottoya uyduk ve evde hayatı aramaya koyulduk. Bu vesile ile evi şenlendirenler, ev de güzelişmiş diyenler, evde zoraki duranlar ve dahi sokak diye tutturarak hastalığa bulaşma özgürlüğümü kullanmak istiyorum diyen marjinaller de dahil birlikte ses verdik.

Büyük çoğunluk olarak evi yeniden keşfetmekten mutlu olduk. Evde yeni maceralara giriştik, büyüklerimizin yapıya geldiği ama bizim unuttuğumuz şeyleri yeniden keşsettik. Evde aile iletişimi yerine sanal iletişimi tercih ettiyssek de, kitap okumaya yönelme gereği gibi olmadıysa da bu durum memnuniyetimizi azaltmadı. Ve nihayet birbirimizden bıkmadık, anlama gayreti içinde olduk. Aslında evde göremediğimiz, eksik olan bizmiş, bunu anladık ve tamamladık.

İnsanlık savunma hattı

Bilindiği üzere virüsün kendisi biyolojik ama ürettiği etki-tepki sosyolojiktir. Bunu toplumun her alanında yaşadık. Batı dünyasının yaşlılara olan temel yaklaşımının hiç de insani olmadığını bu vesile ile görmüş olduk. Burada antropolojik anlamda kültür belirleyici oldu. Biz değerlerimiz gereği yaşlanmamızı ve engellilerimizi el üstünde tuttuk, diğerleri öncelikli olmayan bir sıralamaya tabi tuttu.

Biz, musibetlerden bile ders çıkarma ve olanda hayır olduğuna inanan bir kültürden geliyoruz. Bu küresel pandemi konusunda insanlıktan yana tavır aldık ve adeta yaklaşım olarak gücümüz yettiğince ayırmı yapmadan insanlık savunma hattı inşa ettik. Şimdi bu küresel siyasetimizi sürdürmemizin yanında çok ihmal ettiğimiz aileye ve eve dönmeliyiz ve toplum olarak pratikte yaptığımız hatalardan geri dönmeliyiz. Aileyi ve evi sadece teorik olarak değil, pratikte de kutsal gördüğümüzü yaşantımızla ortaya koymalıyız. Evimizi her açıdan güçlü ve sağlam tutamaz isek küresel ölçekte de siyaset yapamayız.

Şimdi, hem kutsal Ramazan ayının içerisindeyiz hem de ailemizle birlikteyiz. İşte tam da bunu bir fırsat olarak görmeli ve değerlendirmeliyiz. Bütünsel bir bakış açısıyla aile üyeleri arası iletişimimizi maneviyatla harmanlayarak güçlendirmeli ve bu salgından daha sağlam bir aile yapısı ile çıkmalıyız. Camiler kapalı olduğundan evlerimizi aynı zamanda ibadetlerin birlikte icra edildiği mekânlara dönüştürmeyi başarmalıyız.

Zor dönemlerde Ramazan etkinlikleri

11 ayın sultanı Ramazan, geçmişte salgın hastalıklar ve savaşlar döneminde yaşanan burukluklara dayanışma ruhuyla manevi ilaç olmuştur. Birinci Dünya Savaşı yıllarında Türk Ocağı yayınladığı etkinlik takvimi ile Ramazan'ı karşılamış, 1892 kolera salgını esnasında halk hastalığın etkisini Ramazan'la hafifletmeye çalışmıştı.

HER yıl önce coşkusu, sonra kendisi gelen 11 ayın sultanı Ramazan, bu yıl farklı bir karşılama ile evlere konuk oldu. Geçtiğimiz yıllarda fuarlar, seminerler, söyleşiler, konserlerle karşılanan Ramazan için bu yıl bazı kurum ve kuruluşlar tarafından çevrimiçi etkinlikler düzenlenecek. Bu sayede sokaklarda hissedilecek coşku evlere taşınacak. Evde kalma günlerine renk katacak olan Ramazan, geçmişte savaşlar ve salgın hastalıklar döneminde de yaşanan sıkıntılara bir aylık mola verilmesini sağlamıştı.

SAVAŞ VE ETKİNLİK

Osmanlı kültüründe Ramazan'a çok özel anlamlar yükleniyordu. Ramazan'ın her gecesinde farklı etkinlikler yapıyor, ihtiyaç sahipleri için büyük iftar sofraları kuruluyordu. Son dönemlerde savaş ve salgın hastalıklarla sık sık

Sümeysa Yanış TOPAL

muhatap olan Osmanlı'da bu sıkıntılı zamanlarda dahi etkinlikler yapılmaya devam ediliyordu. Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 de Osmanlı Devleti'nin yaşadığı sıkıntıların en zor olduğu yıllardan biriydi. Kapıda savaş beklerken bir aylığına misafirliğe gelen bu mübarek ay için Türk Ocağı etkinlik takvimi planlamıştı. 1914 yılında Türk Ocağı 'Ramazan Esnasında Türk Ocağı'nun Muhasebe-i Tertibi' isimli bir etkinlik planı yayınlamış ve bu zor zamanlarda her akşama birer seminer yerleştirmişti.

TÜRK GELENEKLERİ

Bu etkinlik takviminin ön sunumunda Ramazan'ın eski Türk geleneklerini tanımak için bir vesile olacağı ve bu sebeple çeşitli seminerler düzenleneceği duyuruluyordu. "Eski Türk kıyafetlerini, camilerini, çesmelerini,

hamamlarını, saraylarını, oyunlarını tanımak için yüzlerce ışıklı resim gösterileceği" anlatılıyordu. Bununla birlikte Mısır, Acemistan, Rum kültürleri ile de ilgili sunumların yapılacağı duyurulurken, takvim her güne bir etkinliğin yerleştirilmesi ile son buluyordu. Bu sunumların bir kısmının mebuslar, bir kısmının da yazar, şair, doktor ve edebiyatçılar tarafından yapılacağı duyuruluyordu.

Çanakkale cephesi

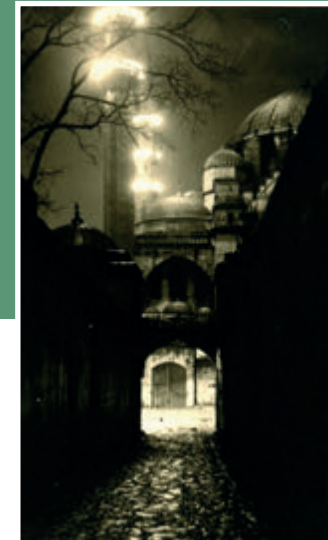
1915 yılının Ramazan'ı esnasında da Osmanlı Devleti kendini Birinci Dünya Savaşı'nın tam ortasında buldu. Savaş tüm hızıyla devam ederken Osmanlı Devleti temmuz ayının başında karşıladı Ramazan ayını. Savaşın en şiddetli çatışmalarının yaşandığı Çanakkale Cephesi'nde askerlerin oruç tutmaması için fetva verilmişse de bazı subayların oruç tuttuğu tarih kayıtlarında yer alıyor. Oruç tutmak isteyen askerler için cepheye zeytin ve hurma, ayrıca bolca reçel gönderilmişti. 1915 Ramazan'ı başlarken kılınan ilk teravih namazında camilerde, ordunun muzaffer olması için dualar edilmişti. Çanakkale Savaşı'na giden 24. Tümen, Ramazan Bayramı'nın birinci günü yola çıkmıştı. Cepheye ise bayram namazı İngiliz top atışları altında kılınıyordu.

Kolera günlerinde önlemler

Zor geçen Ramazanların bir diğer örneği de kolera günlerinde yaşanmıştı. Osmanlı Devleti'nin kapısını defalarca çalan kolera, 1893-95 yılları arasında da İstanbul'a uğramıştı. Ancak İstanbul'a uğramadan önce Rusya, İran, Fransa, Romanya, Bulgaristan gibi Osmanlı Devleti ile ticari ilişkisi olan pek çok devlete

istenmeyen günler yaşatan kolera için önlemler alınmıştı. Koleranın İstanbul'a uğramaması için çeşitli çalışmalar yapılırken Ramazan da nisan ayında yaşanmaya başlamıştı. İstanbul halkı, 1892 yılında Ramazan'ı coşkuyla karşılamıştı. O yıllarda yayınlanan Maarif Dergisi'nde yer alan makalelere göre tiyatrolara giden halk, sağlık konusunda uyarılara maruz kalıyordu. Hastalıklara karşı duyarlı olunan bu dönemde, Osmanlı Dram Kumpanyası, Ramazan'da düzenlenen etkinlik için dar bulunur ve havasızlığın sıhhati tehlikeye sokacağı uyarısı yapıyordu. Ramazan eğlencelerinin bir diğer adresi olan Kukla Tiyatrosu'nda rutubetin zarar verebileceği, teravihten sonra gidilen kahvehanelerde bardakların yeterince yıkanmadığı ve bu bardaklardan içilen kahvelerin de bulaşıcı hastalıklara davetiye çıkardığı uyarısında bulunuluyordu.

116 yıllık Ramazan etkinlik takviminde neler vardı?

Bugünlerde olduğu gibi bir asır önce de Ramazan için etkinlik takvimi yayınlanıyordu. Bunun örneklerinden biri, 1912 yılında kurulan Türk Ocakları tarafından yayınlanan etkinlik takvimiydi. Osmanlı'nın en zor zamanlarının yaşandığı 1914 yılı Ramazan ayında her gün iftar sonrasına serpiştirilen etkinliklerden bazıları şunlardı:

- **11 Temmuz Cuma günü:** Selim Sırrı Bey tarafından fenni terbiye-i bedeniye konferansı
- **21 Temmuz Pazartesi günü:** Kütahya mebusu İbrahim Efendi tarafından halkı uyandırmak için camiler ve medreselerin görevi konferansı
- **22 Temmuz Salı günü:** Celal Said Bey tarafından eski İstanbul konferansı
- **24 Temmuz Perşembe:** Milli şairimiz Mehmet Emin Bey tarafından yeni şairler konferansı
- **2 Ağustos Cumartesi:** Son Balkan muharebesi, bu muharebeye dair ışıklı resimlerle 75 levha gösterilecektir.

VİTRİNDEKİ İŞ KİTAPLARI

Hazırlayan: TOLUNAY DAYI tolunay.dayi@ito.org.tr

e-hizmet ticaretinde KDV sorunları ve çözüm önerileri

Mal alım satımı kadar hizmet alım satımı da ticaretin kapsamına giriyor. Pekî, bu iki ticari alanın maliye ve muhasebe açısından elektronik ortamdaki yükümlülükleri klasik ticaretteki gibi mi yoksa farklı mı? Kitap, bu konuyu e-ticaret ve vergilendirme, e-ticaret işlemlerinde KDV uygulaması, e-hizmet ticaretine yönelik KDV uygulamasında sorunlar ve çözüm önerileri başlıkları altında ele alıyor.

Biröl Ubay
Gazi Kitabevi

İş hukukunda zorunlu arabuluculuk

1 Ocak 2018'de yürürlüğe giren İş Mahkemeleri Kanunu ile bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan iş uyuşmazlıklarında, 'dava şartı olarak zorunlu arabuluculuk' kurumu hukukumza girdi ve davadan önce arabuluculuğa başvurma zorunluluğu getirildi. Kitapta, zorunlu arabuluculuk uygulamasının başvuru, yetki, faaliyetinin yürütülmesi ve sonlanması gibi tüm aşamaları konu ediliyor.

Mustafa Çiçek
Seçkin Yayıncılık

Kurumsal yönetim ve risk yönetimi

Kurumsal yönetim, sürdürülebilir değer açısından işletmeleri yakından ilgilendiren bir konu haline geldi. Sürdürülebilir işletmeler ve değer için işletmelerin risklerini sistematik bir biçimde izleyerek yönetmeleri gerekir. Risk yönetimi, kurumsal yönetimin kilit unsurlarından biri olduğu gibi stratejik yönetimin de önemli bir parçası. Bu çalışma, kurumsal yönetim ve risk yönetimi süreçlerini hem teorik hem de uygulamalarla birlikte ele alarak, okuyucular için önemli bir kaynak sunuyor.

Kolektif
Nobel Akademik Yayıncılık

Dijital dönüşüm

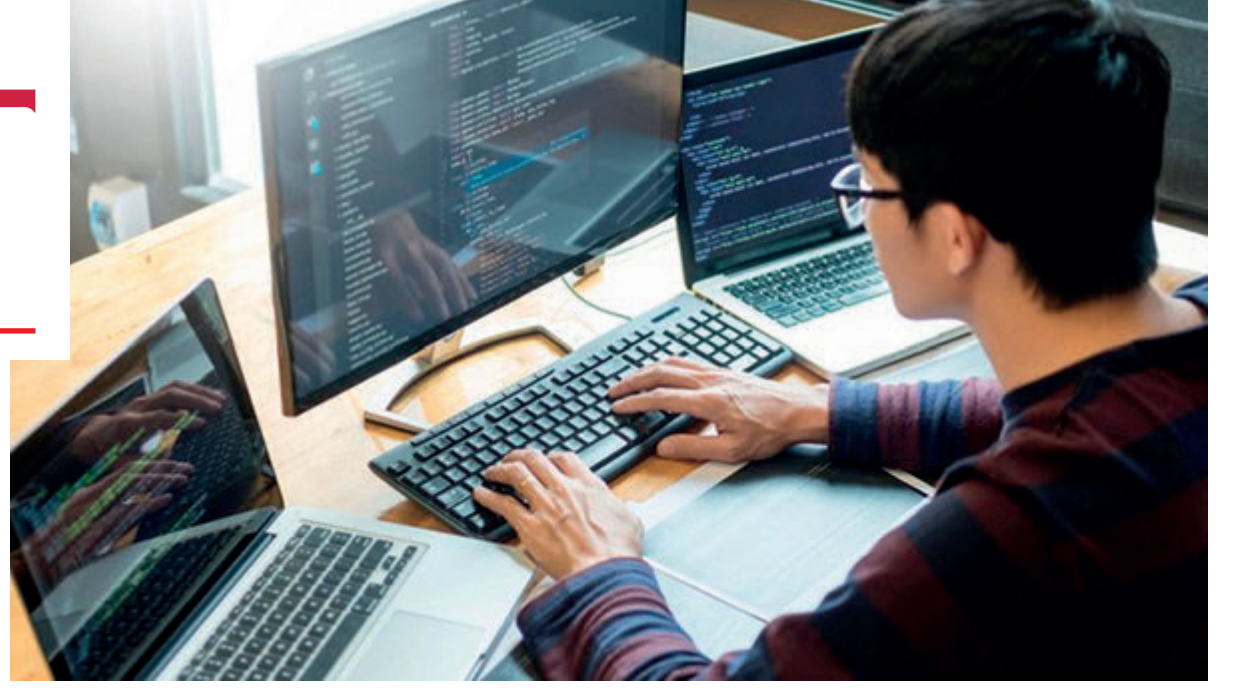
İş dünyasındaki dijital dönüşümü endüstrilerden bağımsız olarak değerlendiren ve uygulama örnekleriyle bu alandaki gelişim ve uyum süreçleri üzerinde duran kitap, olayın hem teknik hem de sosyal boyutuna değiniyor.

Bu bağlamda işletmelerin, yöneticilerin ve çalışanların gelişimi için dijital teknolojilerin nasıl kullanılabileceğini ve bunların ne yönde faydalar üreteceğini farklı örneklerle anlatıyor.

Kolektif
Maltepe Üniversitesi Yayınları

İSTANBUL TİCARİET

Türkiye'ye yazılım alanında büyük bir kapasite kazandıracak 1 Milyon Yazılımcı projesi uygulamaya konuldu. Onlarca başlık altında binlerce saat online eğitim sisteme yüklendi. Şirketler, eğitimlerini tamamlayanların yer aldığı CV Bank'tan, aradıkları insan kaynağına ulaşabilecek.

Hedef 1 milyon yazılımcı

BTK
akademide
ücretsiz
eğitim

- Eğitimler 'BTK Akademi' portalı üzerinden veriliyor.
- Portalda 13 başlıkta 47 bin dakikalık 31 ayrı eğitim bulunuyor.
- Eğitimlerin sayısı yıl sonuna kadar 100'e yükselecek.

- Sisteme e-devlet üzerinden girilebiliyor.
- Eğitimden her yaşta vatandaş ücretsiz faydalanabiliyor.
- Projede hem giriş hem ileri seviye eğitimler yer alıyor.

- Program, Hazine ve Maliye Bakanlığı'na oluşturulan CV Bank ile entegreli çalışacak.
- Alınan eğitimler ve başarı puanları otomatik olarak CV Bank'ta yer alacak.

YAZILIM ve teknoloji alanında ihtiyaç duyulan insan kaynağının yetişmesi için Bilgi Teknolojilerinde 1 Milyon İstihdam programı hayata geçirildi. '3 yılda 1 milyon yazılımcı' sloganıyla duyurulan program hakkında ilk açıklama, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapıldı. Cumhurbaşkanı, "Gönüllü karantina uyguladığımız şu günlerde özellikle gençlerimize bir çağında bulunmak istiyorum. Dünyada yıldızı her geçen gün daha da parlayan yazılım sektörü sizleri bekliyor. Hazine ve Maliye Bakanlığımızın hazırladığı proje kapsamındaki eğitimler, özellikle de BTK Akademi eğitim portalı üzerinden verilecek" dedi.

DERSLER HAZIR

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bu platformda, algoritma, big data, bilgisayar programlama, blockchain, iş zekası, işletim sistemi, mobil uygulama geliştirme, ofis programları, oyun programlama, ofis programları yanında proje yönetimi, siber güvenlik, veritabanı ve web programlama alanlarındaki derslere hemen başlamak mümkün" diye konuştu.

Yazılım sektörünün en önemli iş alanlarından biri haline geldiğine dikkati çeken Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak da "Türkiye'nin bugün 140 bin civarında yazılımcı insan kaynağı mevcut. Yazılım alanında özellikle ara eleman açığımız bulunuyor" dedi.

VERİMLİLİK ARTACAK

Albayrak, "Türkiye'de sınırlı sayıda yazılımcı bulunması nedeniyle yazılımcılar bir projede sistem analisti, sistem test uzmanı, proje yöneticisi, veri tabanı uzmanı, tasarım uzmanı, güvenlik uzmanı gibi birçok görevi aynı anda yürütmek zorunda kalıyor. Firmalarımız sürekli bu alanlarda çalıştıracak insan kaynağı bulamamaktan yakınıyor. '1 Milyon Yazılımcı Projesi', sektördeki nitelikli eleman ihtiyacını giderecek, yazılımcıların uzmanlaştıkları işe yönelerek daha verimli ve üretken çalışmasını sağlayacak" şeklinde konuştu.

Programa üye olmak için adres: <https://1milyonistihdam.hmb.gov.tr/login>

KATALOG EĞİTİMLERİ

Verilen eğitimlerle hedeflenen pozisyonlar

Bilgi güvenliği uzmanı, iş analisti, network uzmanı, proje yöneticisi, raporlama uzmanı, sızma testi uzmanı, siber güvenlik uzmanı, sistem analisti, sistem uzmanı, test uzmanı, veri analisti, veri tabanı yöneticisi, web tasarım uzmanı, yardım masası uzmanı, yazılım geliştirme uzmanı.

FİRMANIZI İŞ DÜNYASINA BİZ TANITALIM!

İlanlarınız gazetemizle dünyaya ulaşıyor!

İstanbul Ticaret Gazetesi'ne vereceğiniz ilanlar iPhone, iPad ve Android uygulamaları ile şimdi tüm mecralarda!

444 0 486 | ito.org.tr | [itokurumsal](https://www.facebook.com/itokurumsal)

İstanbul Ticaret Odası Kurumsal İletişim Müdürlüğü, Merkez Bina / Eminönü - İstanbul
Cengiz Kazan (cengiz.kazan@ito.org.tr) Tel: 0212 455 65 42